FREE WAVE 374

maandelijks mediamagazine

In dit nummer o.a.:

Steph Willemse - In memoriam

Herinneringen aan 1961

Interview Look Boden

Jaargang 28 | JANUARI 2005

COLOFON
Exploitatie: Stichting Media Communicatie
Hoofdredacteur: Hans Knot
Lay Out: Jan van Heeren
Druk: EPC

Vaste Medewerkers:
Michel van Hooff (Nederland); Rene Burcksen, Jan Hendrik Kruidenier (VS); Jelle Knot (Internationaal); Martin van der Ven (internetnieuws); Ingo Paternoster (Duitsland); Gijs van der Heuvel (Caribisch Gebied); Radio Magazine (Engeland)

Verantwoordelijke Uitgever
Stichting Media Communicatie, Postbus 53121,
1007 RC Amsterdam
e-mail: olt@xs4all.nl
web: www.mediacommunicatie.nl

Correspondentieadres:
Hans Knot, Postbus 102, 9700 AC Groningen
e-mail: hknot@home.nl
web: www.soundscapes.info

Lidmaatschap:

Nederland:	Euro 23,-
Europa:	Euro 28,-
Rest v/d wereld:	Euro 34,50

Einde abonnement?
Op de adresband staat de datum waarop het abonnement afloopt. Vernieuw dit tijdig! Graag uw eigen adres vermelden onder mededelingen van uw overschrijving (zowel via een overschrijvingskaart als elektronisch). U kunt eventueel uw adresgegevens doormailen/ opsturen met verwijzing naar de overschrijving.

Transacties:
Postgiro 4065700
t.n.v. Stichting Media Communicatie, Amsterdam
(met vermelding eigen adresgegevens)

Verzending:
Eventuele klachten inzake verzending, onregelmatige ontvangst en adreswijziging ten alle tijden richten aan: Stichting Media Communicatie, Postbus 53121, 1007 RC Amsterdam

Advertentietarieven:

	eenmalig	tweemalig
1/1 pagina:	Euro 23,-	Euro 34,50
1/2 pagina:	Euro 14,-	Euro 23,-
1/4 pagina:	Euro 10,-	Euro 16,-

Kleinere advertenties zijn niet mogelijk.

ISSN NR. 1381-8562

FOTO'S

Indien niet anders vermeld zijn alle foto's uit het Freewave archief.

VOORWOORD

Beste lezers,

In de week dat ik dit schrijf is de single “Do they know it’s Christmas?” uitgekomen in de nieuwe versie van Band Aid 20. Ik hoopte dat het resultaat beter zou zijn dan dat van Band Aid II, die misschien beter Band Aid B had kunnen heten vanwege de wat mindere artiesten. Dus snel naar V&D om de single van het derde Band Aid-gebeuren te halen. Ik werd echter vriendelijk verteld dat daar geen CD-singles meer verkocht worden. Geen Top 40-blaadjes, geen (CD-)singles, wat worden we toch oud. Daarom vond ik de nieuwe versie waarschijnlijk ook niet zo goed als het origineel toen ik hem uiteindelijk hoorde. Maar goed, het was voor het goede doel.

Ook voor het goede doel is de aktie van enkele 3FM-dj’s om 5 dagen in hongerstaking te gaan voor Dafur. Dat siert de publieke omroep. Een van de betrokkenen is Giel Beelen, de dj die van woordgrapjes, vaak met zijn eigen naam erin, houdt. Maar ondanks dat, wordt ik bij Beelen tenminste niet overspoeld met enorm flauwe moppen of een overdosis sekspraat. En ik kan er ook wel om lachen als hij een zojuist uitgeloofde prijs weer intrekt omdat de kandidate gewoon ontzettend hebzuchtig is. Voor 3FM voel ik me nog niet te oud.

Gelukkig kun je voor Freewave helemaal nooit te oud zijn. In dit nummer de mediagebeurtenissen van de afgelopen periode in binnen- en buitenland. Rob Olthof schreef een artikel over de overleden Steph Willemse, o.a. betrokken bij Radio Condor en Delmare. Verder het interview dat Wim van Egmond had met Look Boden. Terwijl wij met zijn allen 2005 zijn ingegaan, gaat Hans Knot naar 1961. Tenslotte ontbreken ook de recensie, column en internettips niet in dit januarinummer.

Veel leesplezier, Jan van Heeren

INHOUD

Heden en verleden	3
Perikelen	11
Nieuws uit België	15
Nieuws uit de wereld rond	16
Nieuws uit Amerika	16
Mijn herinneringen aan Steph Willemse	17
Wim van Egmond in gesprek met Look Boden	18
Muziek- en andere herinneringen aan 1961	24
Recensie: Amateurfunkantennen mit ...	29
Column: Begrafenissen en Moslimnarigheid ...	29
Internet surftips	31

Elke auteur en adverteerder is verantwoordelijk voor zijn/ haar eigen publicatie. Zonder toestemming van de redactie is gehele of gedeeltelijke overname, in welke vorm dan ook, uit deze Freewave niet toegestaan.

OMSLAG

Grote foto: MV Laissez Faire, het zendschip van Britain Radio, Swinging Radio England, Radio Dolfijn en Radio 227
Kleine foto: Look Boden in de studio

HEDEN & VERLEDEN

Thijs Lieffering
© Look Boden

We beginnen
VR 15 OKT: Met een tweetal aanvullingen voor de discografielijst. Paul Rusling kennen we ook als Paul Alexander of Young Paul. Op Caroline 389 in juni 1973 (wat duurde het toch kort; ik zou er vandaag nog naar kunnen luisteren) had hij als begintune 'Wipe out' van The Safaris en gebruikte hij 'Blowin' with mr. Bloe' van Mr. Bloe als filler. Martin haalt er ook een binnen en wel de formatie Yes met het nummer 'Yours Is No Disgrace'. Crispian St. John maakte er een Voice of Peace jingle mee voor de Top 40.

Onderscheidingen
ZA 16 OKT: Ray Clark, presentator bij BBC Essex, heeft de Frank Gillard Award gekregen voor de productie van de documentaire 'All at sea', die dit voorjaar voor het eerst op de Britse radio was te beluisteren en het verhaal vertelt van de geschiedenis van de zeezenders in de jaren zestig. Het kreeg de gouden onderscheiding voor de beste documentaire van het seizoen 2003/2004 in geheel Groot-Brittannië. Hij versloeg daarmee vele inzendingen van veertig lokale BBC stations. Naast de verhalen van de luisteraars uit de jaren zestig kreeg Clark het ook voor elkaar bekende mensen als Johnny Walker, Roger Day en Ronan O'Rahilly aan het woord te krijgen, die in kleur gezet middels opnamen die destijds waren opgenomen door de ondervraagde luisteraars.

Pasen
De 55 minuten durende documentaire was voor het eerst te beluisteren met Pasen tijdens de succesvolle week met uitzendingen van Pirate BBC Radio Essex, waarmee de geboorte van de eerste zeezender voor de Britse kust, voor veertig jaar, werd gevierd. Het station BBC Essex komt er trouwens zelf ook erg goed uit en wel als tweede onder de lokale stations. Het speciale programma werd eerder onderscheiden op een prestigieus festival in New York en heeft al heel wat herhalingen gehad op diverse radiostations.

Van start
ZA 16 OKT: Vanavond ging op Radio 227 het programma 'Laissez Faire' van start. In dit programma staat de geschiedenis van de zeezenders centraal. Presentator is Look Boden, zelf destijds werkzaam voor de zeezenders Radio Dolfijn en Radio 227. De naam van het programma verwijst naar het zendschip van ondermeer Radio Dolfijn en Radio 227. Look Boden over het programma: "Al pionierend tussen de golven van de vele zeeschepen door zal het programma een eigen structuur moeten krijgen, maar we zullen beginnen met wat geluidsfragmenten en veel muziek uit die tijd". Volgende week zal één van de 6 eerste deejays van Radio Dolfijn uit 1966 te gast zijn: Thijs Lieffering, die over zijn ervaringen uit die tijd zal praten. Laissez Faire wordt iedere zaterdagavond tussen 20:00 en 22:00 uur uitgezonden op Radio 227.

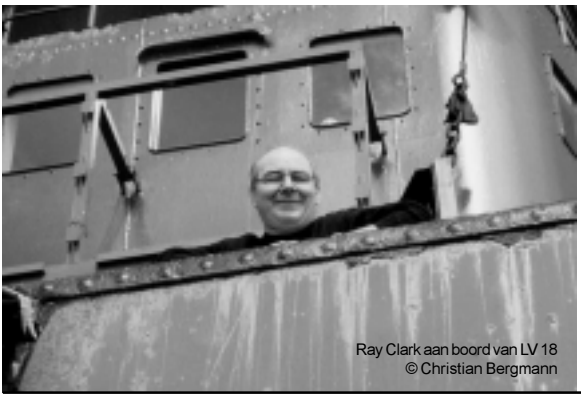

Ray Clark aan boord van LV 18
© Christian Bergmann

Een week zonder nieuws
VR 22 OKT: Rustig weekje waarin niets valt te melden behalve dat door Sven Martinsen uit Noorwegen nieuwe bijnamen zijn ingestuurd en wel voor Martin Kayne: 'Major of the air' en 'The man with the smile and all that Jazz'. Verder, over muziek gesproken, kan worden gemeld dat het nummer 'Slick' van Herb Alpert and the Tijuana Brass werd gebruikt op The Voice of Peace voor diverse promotiespots.

Televzierring gala
VR 22 OKT: Vandaag werd door de AVRO de uitreiking van de Gouden Televizier Ring uitgezonden. Naast de uitreiking van deze prijzen werd in het programma stil gestaan bij vier beroemde radio- en televisiemakers, die er helaas niet meer zijn. Albert Mol, Ralph Inbar, Andre Hazes en Rob Out werden door middel van vier korte filmpjes herdacht. Lex Harding stond in een kort filmpje stil bij Rob Out. Lex: "De zeezender Radio Veronica was destijds enorm populair. Het laatste uur was heel erg emotioneel. Dat laatste uur is gemaakt door Rob Out. Veronica en met name Rob Out is verantwoordelijk voor heel veel ontwikkelingen in de media. Zonder Rob Out

was bijvoorbeeld RTL 4 er niet geweest. Het was Rob Out die destijds zijn handtekening zette onder het contract van RTL Veronique, de voorloper van RTL 4. Nederland heeft met het heengaan van Rob Out een pionier verloren". In het filmpje waren beelden te zien van de studio's van de zeezender Veronica, het zendschip de Norderney en opnames van het laatste uur.

Nog meer
ZA 23 OKT: Vanuit Canada krijg ik een mail van John Thompson, die in 1973 kortelings op de Voice of Peace heeft gewerkt. Hij vertelde dat hij als bijnaam 'Big' John Thompson gebruikte maar dat daar al snel door Tony Allen 'Big Bad' John Thompson van werd gemaakt. Hoorde vandaag ook een aankondiging van Klaas Vaak op Veronica uit 1970 waarin hij zich 'Your man with the music' Klaas Vaak, noemde. En dan de naam die Leendert nog aandroeg met 'Uw draaierd Joost' (Joost den Draaier).

Unieke beschrijving
ZO 24 OKT: Vandaag was het regen en nog eens regen in Groningen en dus een lekkere leeszondag die ik deels gebruikte om twee van mijn gisteren verkregen boeken te lezen. Het ene boek is interessant voor een ieder die zich interesseert in schepen, gerelateerd aan de zeezenders. Uitgegeven door Schuttevear Maritiem en geschreven door Dick Brongers heet het boek 'Op tegengestelde koersen, de kustvaart in oorlogstijd'. Waarom de tip? Heel goed wordt beschreven wat er met de MV Rolf tijdens de oorlog gebeurde. Dan hebben we over het schip dat later de MV Cito werd genoemd en weer later door Abe Nathan werd ingezet als Vredesschip voor de Voice of Peace. Ook unieke foto's zijn terug te vinden. Het boek, dat normaal bijna 35 Euro kost ligt momenteel bij de filialen van de Slegte voor Euro 5.99.

NCRV
MA 25 OKT: Vanochtend was er op 747 AM in het NCRV programma 'Plein Publiek' een item over het oude en het nieuwe Radio 227. In het programma werd ondermeer de vraag gesteld welke Nederlandstalige zeezender het eerste 'live' vanaf de Noordzee heeft uitgezonden: Radio Veronica of Radio 227. Wij, de kenners onder ons, weten natuurlijk dat als het ging om reguliere live uitzendingen Radio 227 het eerste station was. Harky (Paul Harald van Gelder) heeft in het programma het één en ander over verleden en heden verteld. Harky was destijds één van de deejays bij Radio 227.

DVD set
MA 25 OKT: In verband met het 40 jarig bestaan van de Top 40 is er een 20-delige DVD serie verschenen met als titel '40 jaar Top 40' . Elke DVD bevat de grootste hits en de beste clips van twee opeenvolgende jaren. Track 17 van de DVD '1973-1974' uit deze serie is het nummer 'Man of Action' van het Les Reed Orchestra. De beelden op de DVD bij dit nummer zijn uit de TROS documentaire 'Zenders in woelig water' uit 1974. Het nummer 'Man of action' was de tune van de zeezender Radio Noordzee. Het nummer verscheen voor het eerst in 1970. In 1974 stond 'Man of action' 8 weken in de Top 40 en behaalde een 7e plaats. De DVD-serie '40 jaar Top 40' is verkrijgbaar bij warenhuizen en de cd-zaken.

Bijnamen
DI 26 OKT: Weer een aantal bijnamen gevonden. De eerste werd me opgestuurd door Stuart Aitken die meldde dat we nog niet hebben opgenomen 'Sir' Johnnie Walker, destijds de bijnaam op Radio Caroline. David Lee Stone op Laser 558 werd ook 'Your mid morning man' genoemd terwijl collega Paul Dean zich 'your hurting cowboy on the radio' noemde. Dan luisterde ik naar een Keith Skues show op Big L en kwam een promo tegen voor Tony 'welcome to Windsor's castle' Windsor. Martin van der Ven leverde Johnny 'the baron' Jason aan voor deze sympathieke oud Caroline deejay.

Maar ook weer een aantal vrouwen
DI 26 OKT: Dankzij de nieuwe site van Vincent van Schriel, waarbij een aantal mensen hem helpen deze compleet te krijgen met alle namen van mensen die ooit voor een zeezender hebben gewerkt, en ik zelf ook de nodige uren besteed, komt een aantal nieuwe namen tevoorschijn van vrouwelijke deejays die we nog niet in onze lijst hadden. Mona was er op de Vlaamstalige service van Radio Atlantis in 1974 en ook kunnen we Miss Martski toevoegen, die op Caroline North heeft gewerkt. Tenslotte The Voice of Peace had als deejay van het vrouwelijke geslacht Sally Cahm.

We blijven aanvullen
DI 26 OKT: Want ook op de discografielijst is er een aan-

De MV Rolf zou later tot Vredesschip worden omgedoopt

Het Veronicaschip op de werf van Van der Marel

vulling te melden. Het nummer van het Brian Fahey Orchstra genaamd 'At the sign of the swinging cymbols' werd op Caroline South eind 1966 ook gebruikt als achtergrondmuziek ten bate een uitgebreide promotiespot voor The Mike Ahearn Show.

Nog een boek

DI 26 OKT: Andermaal een boek dat even onder de aandacht dient te worden gebracht als het gaat om de link tussen de kustvaart en de zeezenders van weleer. Bij de Slegte filialen ligt ook het boek 'Bist du benaauwd Geert?' Het is een boekje uit de serie publicaties 'Voorwaarts maar niet vergeten'. Uitgeverij Schuttevaer Maritiem brengt een groot aantal verhalen van mensen uit de scheepvaartwereld onder de aandacht van de lezer. In dit deel is het lange levensverhaal van Rienus van der Marel te lezen. Verbitterd vertrok hij jaren geleden naar Afrika toen bleek dat er een einde kwam aan zijn werkzaamheden omdat er geen verbinding kon worden gemaakt met de 'nieuwe' Oosterschelde. In de loop der jaren werd er een aantal zendschepen gesloopt op de werf maar ook lag de Veronica schuit er enige tijd. Rienus was gelukkig zo slim het schip door te verkopen en zo bleef het de sloop bespaard. Het boek is voor slechts 3.99 Euro te koop bij de Slegte in Nederland en Vlaanderen.

Enorm veel reacties

DI 26 OKT: Vele reacties kwamen er binnen na het overlijden van de legendarische deejay John Peel, waarover we in het decembernummer nog melding konden maken. Zowel het NOS Journaal als NOVA brachten een prachtige terugblik op de loopbaan van Peel. Ook het ANP nieuws had zijn overlijden als het hoofdpunt in nieuwsblokken. De VPRO herhaalde deze avond op 3FM een oude Peelshow vanuit 1986. De BBC, aldus Herbert Visser, draaide alleen muziek die bij Peel zou passen. Zelfs The Beatles met 'I'm the walrus' kwam voorbij, schreef hij ...ondanks alles genieten met een dikke brok in de keel'. Sky News bracht het verscheiden ook uitgebreid maar maakte de fout door te zeggen dat Peel een van de oprichters van Radio Caroline was. Gesproken over Caroline kan worden gemeld dat in het 'boek ter nagedachtenis van Peel' op de BBC site ook een afscheidszin van Ronan was terug te vinden waarin hij Peel bedankte zoveel nieuw talent in de schijnwerpers te hebben gezet. Canvas, één van de publieke netten in Vlaanderen besteedde aandacht via 'Het nieuws' en 'Terzake'. Ook het internetstation Offshore Music Radio paste meteen haar programmering aan en liet een ieder die het wenste in de uitzending reageren. Een opmerkelijke quote vond ik terug op de site van Wonderful Radio London waar Mary Payne opmerkte dat de Perfumed Garden nu wel heel erg leeg is nu de opper tuinman is vertrokken.

Americana

Er was in mijn ogen in Nederland maar één persoon die zijn mening mocht geven omtrent het overlijden van John Peel ten bate van dit nummer en dat is Paul Harald van Gelder, mede omdat hij ook een goede portie onbekende muziek tot ons liet en laat komen bij de VARA, Lelystad Lokaal en Radio 227: 'Ik kende hem niet persoonlijk, maar ik heb natuurlijk wel bewondering voor zijn enorme platenkennis en zijn drang om steeds weer wat nieuws te zoeken. Een van de allerlaatste muziekdeejays, hetgeen vroeger een pleonasme was. Hij had het wel eens mis, maar wat Alan Freed was voor de rock 'n' roll was hij zeker voor de alternatieve muziek. Ik heb meelij met al die kleine bandjes en labeltjes in Engeland die nu helemaal niet meer ontdekt worden. Was hij maar Nederlander geweest, dan had hij gewoon door moeten werken na zijn 65-ste....'

Aanvulling

WO 27 OKT: Ik luisterde naar een prachtig oud programma van Radio 355 en ineens was daar een promotiespot waarin 'MacKay's' music slot werd besproken. Een promotiespot voor het programma van David MacKaye waarbij als achtergrond het hele mooie 'Elisabeth Serenade' werd gebruikt in de uitvoering van het Gunther Kallman Choir. Opvallend dat op dit Engelse station veel Duitse orkesten voorbij kwamen en zelfs hoorde ik in het programma onze eigen Willy Schobben toeteren. Dan

Radio Caroline in 1979/1980 en de Nederlandstalige uitzendingen. In zijn programma gebruikte Tom van der Velde het nummer 'Up up and away' uitgevoerd door het orkest van Raymond Lévefre als filler.

Vrouwelijke presentatoren

WO 27 OKT: Vind er zo maar weer een paar bij tijdens de voorbereiding van een verhaal over 1964. In een oude programmering tref ik de volgende namen aan bij Veronica, die we nog niet hadden in de lijst. Joekie van der Valk presenteerde op de zondag het programma 'Stranddialoog' samen met Roland Wagter jr. 'Kookpunt was in presentatie van Tony Bouwman', een gesponsord programma op de woensdag bracht ons ene Anita, Margot wist raad in het programma gesponsord door Poly haarcrème en zo wordt deze lijst ook langer en langer. Luisterend naar Radio 390 kom ik opeens het programmakwartier met Mary Simone tegen, een astrologe die haar eigen vertelsels aan de man probeerde te brengen. In een knipsel over Radio City kwam ik een foto tegen van Reg Calvert en een artieste die ook een programma deed, genaamd Linda Bass. Nadere bestudering van een andere foto gaf aan dat beide vrouwen identiek eruit zagen en dus wordt ze in de lijst niet genoemd daar ze er al in staat onder de deejaynaam Peggy Knight.

Radio Atlantis en Laser 558

VR 29 OKT: Luisterend naar een oud programma van Radio Atlantis in presentatie van Terry Davis, deed hij een opsomming van de programmering van de betreffende avond en de daarop volgende nacht en somde zo ook nog even een paar bijnamen op: 'Daddy' Dave Owen, Michael O 'Soul' en 'Bony' John Harding. Maar Charlie Wolfe maakte het helemaal té dol. Oud programma van hem ook opgezet van 13 augustus 1985. Binnen een half uur scoor ik vier verschillende: Charlie Wolfe, 'the robber of the air waves', Charlie Wolfe, 'potentially the greatest disc jockey you've ever heard', Charlie 'Your Sea' Wolfe en "Mr Potential'. Bij het beluisteren van het tweede uur komen er nog twee bij: Charlie Wolfe 'Your Comic Cameleon' en Charlie 'Your Pasty Prince'.

Motown Magic

Zo hoor ik op Laser 558 uit 1985 ook een promotiespot voor het programma 'Motown Magic' dat er op de vrijdagavond uitging. Eén van de Laserettes sprak het in. Een lange spot waarbij fragmenten van de volgende nummers van Martha Reeves and the Vendallas werden geknipt: 'Nowhere to run', 'Heatwave', 'You've been in Love too long' en 'Dancing in the street'.

Leen Vingerling

ZA 30 OKT: Soms komt er een plotselinge herinnering terug op over het té seksuele gedrag van bepaalde personen. Zelf had ik de eerste ontmoeting met Ellen Kraal op het achterdek van de MV Mi Amigo op 27 februari 1973 toen ze aan mij, door Steve England werd voorgesteld en ze binnen een minuut vroeg of ik haar borsten wilde zien. Er zijn over haar de mooiste, trieste en gekste verhalen de ronde gegaan en het is aan Leen Vingerling om zijn flashback te vertellen uit de jaren tachtig.

Mike Barrington

Directe herinnering aan Samantha is dat ze is in 1986 in Nieuw-Zeeland overleden aan de gevolgen van een overdosis slaappillen. Dat is het verhaal wat Hans Koopman mij ooit vertelde. Anderen beweren dat ze aan een overdosis 'drugs' is overleden. Hans Koopman (een voormalig reclameverkoper van Radio Noordzee) had als laatste in Nederland een relatie met Samantha. Bovendien werkte zij voor hem. Tijdens een bezoekerstrip naar de Ross Revenge ging Samantha een keer mee. Aangekomen op de Ross was het al snel gezellig door meegebrachte flessen bier en whisky. Samantha raakte lekker in de 'mood 'en ging bij Mike op schoot zitten. Mike had zoiets na de middelbare school niet meer meegemaakt (Engineers zijn 'aparte 'types).

rechts: Mike Barrington met Samantha aan boord van de Ross Revenge © Leen Vingerling

Helemaal mis

Bij het op schoot zitten waren de zwaartekracht wetten ineens niet meer van toepassing. Mike ontplofte bijna. Hij wilde ook persé van boord en met haar mee naar Den Haag. Dat kon niet, maar het lukte hem wel een paar weken later. Mike ging na een paar dagen bij mij verbleven te hebben zijn 'jonge heer' achterna en klopte bij Samantha aan. Twee dagen later ging 's nachts om twee uur de telefoon bij mij thuis. Barrington was door Samantha het huis uitgegooid en stond nu op

straat. Ik heb hem opgehaald, uiteraard 'a cup of tea' gedronken en hem laten uithuilen. Een week later zat Barrington weer aan boord. Hij bleef daar zestien maanden. Hij had zijn lesje geleerd en omdat aan boord je echte vrienden zitten bleef hij zolang.

Jos van Vliet
ZA 30 OKT: Bericht van Look Boden dat vandaag over 14 dagen te gast in het programma 'Laissez Faire' op Radio 227 Jos van Vliet (foto) zal zijn. Deze werkte in het eerste team van zes deejays die Radio Dolfijn in 1966 hebben opgezet. Dat wordt dus weer smullen voor de luisteraars van het huidige Radio 227. Na zijn tijd op de Laissez Faire werkte Jos nog een korte periode voor Radio Veronica om zich verder in de showbizz wereld te storten.

Maar weer een aanvulling
ZA 30 OKT: Luisterend naar een oud programma van Andy Archer op Radio Seagull, een programma dat recentelijk opdook, komt plotseling een nummer uit 1973 voorbij dat gewoon prachtig is en nooit iets gedaan heeft. Het is geproduceerd door Tony Vos en het gaat om de Arnhemse formatie Pantheon met het nummer 'Daybreak'. Archer gebruikte het voor het maken van een commercial voor pijptabak die heel kort in 1973 op Caroline was te horen.

Meer bijnamen
ZO 31 OKT: Tijden geen enkele bijnaam en dan in een week velen. Vandaag andermaal leuke oude opnamen afgeluisterd en kom tot de volgende: RNI deejays hadden het over 'Lovely' Louise Kirk. Andy Archer kondigde een aantal malen Tony Allen aan als 'The outragious Mr Allen' en één van de bemanningsleden uit 1973, die ook wel eens een programma presenteerde – vooral als er weer geen banden van Radio Atlantis aan boord waren – was Harry 'the smoker' Bergman. Wat betreft de bijnamen vergaten we tot nu toe ook Ron 'on the radio' O'Quinn op Swinging Radio England. Atlantis had op de internationale service een programma van Leon Tippler die er twee typetjes neerzette met uiteraard ook weer bijnamen: Scott Mitchell 'Omeledo' en Gaby 'your old man on the airwaves' Hernandez. Bij de vrouwelijke presentatrices kan er weer een bijgevoegd worden en wel Hanny (van de Rekels) bij Radio Mi Amigo want in mijn dagboek van mei 1974 kom ik een aantekening tegen dat ze samen met Mike Moorkens twee programma's presenteerde.

Meer aanvullingen
ZO 31 OKT: Het lijkt veel, al die opsommingen, maar de reden is dat ik vijf dagen achterelkaar lekker heb geluisterd naar oude opnamen en bovendien verhalen aan het voorbereiden ben geweest. Een hele rij aan aanvullingen. Allereerst kan bij 'Crunchy Granola Suite' van Percy Faith and his Orchestra worden aangevuld dat dit nummer in de laat tachtiger jaren als tune werd gebruikt door de Voice of Peace voor de International Top 40. Dus naast de eerder gememoreerde promo voor de lijst door Tony Allen, die dat in de jaren zeventig deed. Bij Ken Woodman en 'To whom it concerns' kan worden toegevoegd dat Steve Merike het op Caroline als filler gebruikte naar net nieuws toe.

Meerderen in één
Tevens hoorde ik vandaag een hele lange spot in een programma op Radio Caroline in 1974 'A gift op Peace and Love'. Hoorde er zes nummers, waarvan vijf te plaatsen zijn: 'Ball of confusion' van The Temptations, 'Give peace a chance' John Lennon and the Plastic Ono Band. Vervolgens 'I like to teach the world to sing in perfect harmony' van The New Seekers, een live uitvoering van 'We shall overcome' van Pete Seeger en tenslotte het nummer 'Somebody to love' van Jefferson Airplane.

Foutje
WO 3 NOV: Brian Keith memoreert aan een foutje: 'Ik wil je attent maken op een fout in Freewave nummer 371 (oktober) in verband met het vertrek van Dave Asher van Magic 999 naar The Bay (Heden en Verleden, pagina 3). The Bay zendt niet uit van Birmingham (in het midden van Engeland) maar van het gebied ten noorden van Preston in het noord westen van Engeland. Het kantoor en de zender staan, denk ik, in de stad Lancaster die vlak bij de bekende kustplaats Morecambe ligt. Daar is er een grote baai (Morecambe Bay), vandaar de naam van het station. Mijn moeder woont aan de kust ten zuiden van Preston waar de ontvangst van Magic 999 prima is en die van The Bay (het station is alleen op FM te beluisteren) matig. Dave Asher is niet de eerste D.J. te verhuizen van Magic 999 naar The Bay. Rob Charles (ook ex-Caroline en Voice Of Peace) heeft zijn ochtend programma overgenomen.

Robin Ross heeft een programma laat in de middag. Magic 999 heeft een website (www.magic999.com).

Meer vrouwen
VR 5 NOV: Deze week vonden we, bezig met een veel ander onderwerp, in het archief nog een aantal vrouwelijke presentatoren. Veronica: Marijke van der Zon, Nienke, Yoka Berretti, Adele Bloemendaal, Sylvia de Leur, Marian Berk en Marjan Berk.

Deze week
VR 5 NOV: De volgende aanvullingen: Op Caroline North werd door Don Allen ook het nummer 'Cumberland Gap' gebruikt in de uitvoering van Homer and the Barnstormers. Een onbekende instrumentale versie van 'I feel fine' van The Beatles werd gebruikt op Swinging Radio England ter promotie van The Boss Sound. Alan Black op Radio Scotland gebruikte het nummer 'Flamingo' van Herb Alpert als tune, terwijl 'Walking with Mr Lee' door Lee Allen werd gebruikt op Radio London door Pete Brady.

Meer tunes
Er is een testtape teruggevonden van Radio Condor, dat slechts heel even een piep de ether instuurde. Men was meer van plan maar helaas is het nooit zover gekomen in 1973. In ieder geval komt op de testtape bij herhaling het nummer 'Watermelon Man' in een onbekende uitvoering voor. Mike Marriot, een eendagsvlieg in de jaren zestig op Caroline North, gebruikte 'Shazam' van Duanne Eddy als tune. Het nummer 'Wack wack' van het Young Holt Trio werd gebruikt door Secco op Radio Mi Amigo. Bij de Shadows en het nummer 'Sweet dreams' kan worden toegevoegd dat het ook op Radio London werd gebruikt door Ian Damon.

Een weekje bijnamen
VR 5 NOV: Leverde de volgende namen op: Radio City Terry 'Terrible Dawson' (Andy Archer), Radio 270 John 'Action' Ashton. Verder van Swinging Radio England Bill 'Boss' Berry en 'Bosscat' Errol Bruce. Caroline North 'Jumbo' Jimmy Gordon en op één van de forten hebben we nog van Radio 390 ' Big bad Woolf' Woolfe Burne. Bij Caroline noemden we al 'The Admiral' Robbie Dale, maar er was ook een langere versie namelijk Robbie Dale, the Admiral of the Beatfleet'. Dan op Radio Mi Amigo Frans van der Drift 'op drift' en voor Radio Veronica Gerard 'hoog ter paard' de Vries. In een folder uitgeven door de directie van Radio Scotland uit 1966 trof ik er nog drie aan 'Ugly' Bob Spencer, 'Bouncy' Mel Howard en 'Cheerful' Tony Meehan.

Vertaling
ZA 6 NOV: Kreeg opeens een vertaling van het Zweeds in het Nederlands in mijn handen van een boekje over Radio Nord, dat al jaren in mijn archief ligt. Inge Heleve heeft het me destijds vertaald en er komt een groot aantal namen van vrouwelijke presentatrices in voor: Radio Nord: Puck, Karin Juel, Raya Ravell, Mona Krantz, Chris Wählström, Christina Grunberg. Op Radio Scotland werd het programma tussen 10 en 12 uur in de ochtend op donderdagen en vrijdagen op een bepaald moment gepresenteerd door Catherina Scott.

Vanaf het schip
ZA 6 NOV: De Ross Revenge, het voormalige zendschip van de zeezender Caroline, heeft sinds 1991 de meeste vreemde plaatsen aangedaan om ingezet te worden voor de zogenaamde RSL uitzendingen. De mooiste vond ik zelf die in de haven van Londen, waar men ook veel media-aandacht mee haalde. Vanaf heden zal ieder weekend de Ross Revenge worden ingezet om vanuit de studio aan boord de programma's te gaan presenteren die via World Space en de Satelliet en het Digitale Platform worden uitgestraald. Doel is natuurlijk meer sfeer in de programma's te brengen.

Vrouwen en nog eens vrouwen
ZO 7 NOV: De afgelopen week heel wat uren besteed om een overzicht te maken van alle programmanamen die ooit binnen de zeezenderwereld zijn gebruikt. Dat betekent het archief in. Nu heb ik twee soorten dossiers: de eerste per station, de tweede per jaar. Er is dus heel wat meters aan archiefruimte doorgeworsteld en op

Studio aan boord van de Ross Revenge
© Christian Bergmann

die namenlijst kom ik binnenkort terug. Terwijl ik daarnaar zocht kwam ik ook nog heel wat namen tegen van vrouwelijke presentatoren, die we tot nu toe niet genoemd hadden.

Het lijstje:
Radio Antwerpen met Terry Randell, Mini Hybrechts en Barbo van Horn, DCR met Hannah Bjarnhof en Nette Shreiner. Radio Mercur met Grethe Sonk, Ida, Käte Mundt, Lilly Broberg, Lise Reinaud, Inger Marie en Clara Pontoppidan. Dan Radio Caroline met twee namen: Marianne Faithfull, die zowel op Caroline North als South aan 20 programma's meewerkte voor een actie ten bate van de hongersnood in Angola in 1966 en Marilyn Rickard. Radio Veronica: Allereerst Corrine Mude, die het Spaanstalige programma presenteerde in 1964. Dan Mieke Verstraete, Hansje van der Twist, Mieke Bos en Maria Balling, Enny Mols de Leeuwe en Conny Stuart die in gesponsorde shows meededen.

Bijnamen
ZO 7 NOV: En doordat het archief werd 'bewerkt' kwam ik natuurlijk ook weer wat bijnamen tegen: Alan West op RNI 'The West One' en zijn collega Bob 'The windy city boy' Mackey. Radio Monique bracht ons Bert 'de Aal' van Aalten en Mel Howard op Radio Scotland werd ook 'Mad' Mell Howard genoemd. Stuart Russell kreeg in 1976 op Caroline als bijnaam achter zijn achternaam 'Sprout'. Dan Radio 270 met Noel Miller. Die staat al in de lijst maar had nog een tweede bijnaam in de tijd dat hij bij Radio City werkte: 'Kinky' Paul Kramer. Ik kwam er één tegen van Radio 270, die we nog niet hadden genoemd: Brendon 'Brenge' Power. Tenslotte op Radio Tower was er 'Dynamite' Dave Simser.

Aanvullingen:
VR 12 NOV: De aanvullingen op de discografielijst van de afgelopen dagen zien er als volgt uit. Allereerst Caroline in 1979 met Tom van der Velde en het programma 'Eet Smakkelijk'. Tom gebruikte als tune in het programma 'A fifth of Beethoven' van Walter Murphy. Martin stuurde nog in het nummer 'Machine Gun', een instrumentaal werk van The Commodores, dat al in onze lijst voorkomt. Derhalve kan worden toegevoegd dat het ook werd gebruikt voor een promo voor de Laser Hot Hits Communicator Club in 1987. Lezende in het Keith Skues boek heeft hij het op een bepaald moment over een gesponsord programma genaamd 'Terelyne Club' op Radio London in 1966, gepresenteerd door Johnny Moren. Terloops noemt Skues de tune: 'The girl with the sun in her hair' van Mr. Acker Bilk.

Nog meer
In de lijst staat onder Ron Grainer het nummer 'A touch of velvet' als zijnde gebruikt door Bert Bennet op Radio Mi Amigo. Martin levert een opname aan waarin een andere versie, en wel het originele van Mood Maisec, werd gebruikt door Bennet. Andy Anderson op Radio Atlantis International gebruikte ondermeer als eindtune het nummer 'Pepperbox' van The Peppers. Harm reageert op 'The girl with the sun in her hair' door te stellen dat de uitvoering van John Barry gebruikt werd voor het gesponsorde programma 'Sunsilk Shampoo' op Radio London. Maar er is nog een versie van het orkest van Tony Vos, bekend als Studio Orkest. Dit deuntje is bij Veronica in de jaren zestig voor promotiespots. Eén nummer die ik recent hoorde en niet genoemd is in de lijst mag er niet in missen: Ray Connif en 'For all we know we may never meet again'. Dit nummer is verbonden met Radio Caroline en wel op de legendarische datum 30 september 1972, de dag dat de BBC het vijfjarig bestaan van Radio One vierde. Het nummer werd als een 'looptape' gedurende een groot deel van de dag op de 259 meter gebruikt als zijnde een testtape, of misschien een 'pesttape'.

Roger Kent
ZO 14 NOV: Vrijdag kreeg ik een e-mail van voormalig Caroline deejay Bob Lawrence die bezig was met het rangschikken van de opnamen die hij meer dan dertig jaar geleden maakte van de uitzendingen van RNI. Het viel hem daarbij op dat hij geen enkele opname van Roger Kent (foto) had gemaakt en tevens niet eens kon herinneren hoe hij destijds klonk. Allerlei vragen kwamen naar boven zoals 'wie was hij?' 'waar kwam hij vandaan?'en 'wat is er van hem geworden?' Een voordeel van de internetsnelweg is dat je direct contact kunt maken met een groot aantal voormalige medewerkers van het radiostation van destijds, hetgeen ik dan ook gedaan heb.

Eerst eigen reactie
Voordat ik echter met de mailing begon gingen eigen herinneringen een rol spelen en meldde ik hem terug dat Roger Kent in het late voorjaar van 1974 bij RNI was komen te werken, naar ik aannam als vervanger van de zeer slechte Jason Wolfe. Zelf ontmoette ik Roger Kent twee keer aan boord van de MEBO II, het zendschip van RNI. Dat was in juni en op 13 augustus 1974, toen ik voor de laatste keer de MEBO II op internationale wateren bezocht. Hij kwam me zeer verlegen en rustig over maar had een geheel eigen presentatiestijl, die me wel beviel. Wat ik me ook herinnerde was dat Roger behoorde tot het team dat genoemd werd om mee te gaan naar Italië om daar voor de kust Radio Nova op te gaan starten.

Domme fout
Andere namen die destijds werden genoemd

Roger Kent (links) en Brian McKenzie
© Theo Dencker

waren Robin Banks, Don Allen, Bob Noakes en Brian McKenzie. Een project dat helaas geen doorgang vond omdat de eigenaren Meister en Bollier zo dom waren het zendschip voor een onderhoudsbeurt naar Nederland (Slikkerveer) te laten gaan waarbij de overheidsinstanties ingrepen en pas medio 1977 het schip weer lieten gaan. Een huurder en latere koper voor het zendschip was inmiddels gevonden in de persoon van president Ghadaffi van Libië, met alle gevolgen voor de toekomst van de kleurrijke MEBO II. Maar waar Roger Kent heden ten dage is, was mij totaal onbekend en dus begon het mailen.

Leuk

Is het dan te zien dat er volop wordt gereageerd en uiteindelijk binnen twee dagen de cirkel bijna rond is: een groot deel van de vragen werd namelijk beantwoord door Peter Ford, die in 1974 aan boord van de MEBO II werkzaam was. 'Hello Bob, je e- mail inzake Roger Kent werd me doorgespeeld en ik kan je vertellen dat ik al die jaren na 1974 met hem in contact ben geweest en eigenlijk pas sinds Kerstmis vorig jaar het contact verbroken is doordat Roger verhuisde en vergat het nieuwe adres te melden. Dus moet ik wachten totdat hij weer contact opneemt. Hij heeft al die jaren het ontzettend naar zijn zin gehad in Londen en werkte veel samen met Brian McKenzie en werkte veel in discotheken. Ik heb vele shows van Roger destijds aan boord van de MEBO II opgenomen en deels al beschikbaar gesteld voor downloading op mijn site **www.rni220.nl** . En de komende tijd zal er nog meer beschikbaar komen.' Erg sympathieke reactie.

Aandacht in Duitsland

MA 15 NOV: Via de SRW2 is er vandaag in Duitsland aandacht aan de geschiedenis van de zeezenders en dan met name aan de jaren zestig. In de landen als Duitsland, Frankrijk, Italië, Spanje, Nederland en Oostenrijk had men in 1963 alleen maar radiostations, gerund door de overheid en omroeporganisaties. Commerciële radio was ongehoord totdat in 1964 Ronan O'Rahilly een zendschip voor de kust van Engeland neerlegde en het later zo wel vertrouwde geluid van de scheepsbel liet klinken. Caroline was geboren en zou medeverantwoordelijk zijn voor de ommezwaai van de radio-industrie in Europa. Het persbericht, waarin de uitzending werd aangekondigd, maakte weer een prachtige fout door te melden dat de 'Mi Amigo' door Ronan was aangekocht in 1963 als een voormalig marine nieuws schip. Natuurlijk is dit pure onzin en bovendien kocht niet hij maar Crawford de Mi Amigo voor zijn project Radio Atlanta.

Laatste keer

MA 15 NOV: De afgelopen pakweg 15 maanden, is Dorothy Squires (foto) met bepaalde regelmaat terug gekomen in onze rubriek 'heden en verleden'. Een zangeres die enorm populair was in de jaren vijftig tot en met het midden van de zeventiger jaren maar zeker niet behoorde tot de generatie zangeressen die werd gedraaid op de gemiddelde zeezenders, de easy listening stations uitgezonderd. Dorothy werd in 1970 op RNI geïnterviewd en de vraag was of dit live dan wel vooraf opgenomen was. Vele reacties op de destijds door Rodney Collins georganiseerde trip naar Nederland om haar op de radio te krijgen. Hij deed dit als redacteur voor het muziekblad 'Record Mirror'. Het meest recente antwoord kregen we een maand op vijf geleden van een neefje van Dorothy die haar naam zocht op internet en terecht kwam in het International Radio Report en me berichtte dat tante Do hemzelf had verteld dat zij nooit aan boord van het schip was geweest vanwege het slechte weer.

De waarheid

Vandaag komt de waarheid tot u via Rodney Collins en de reden waarom er al die jaren verwarring is geweest rond dit gebeuren. 'Het is inderdaad zo dat ze nooit aan boord is geweest. Het lag in de bedoeling dat Dorothy zou worden geïnterviewd in het programma van Ed Moreno. Er was wel vooraf afgesproken dat ik zorg zou dragen voor een extra interview, dat aan land was opgenomen en kon dienen als 'stand by interview' als er iets mis zou gaan. En er waren de nodige problemen want het weer werd te slecht om Dorothy mee te nemen naar het zendschip. Omdat er vooraf zo ontzettend veel promotie over het station was geweest over het toen toekomstige bezoek van de zangeres hebben we het maar bij een leugentje gelaten en ben ik alleen aan boord gegaan om verslag te doen van 'het interview' voor Record Mirror'.

Bijnaam levert verhaal op

DI 16 NOV: Eerder maakten we melding van een bijnaam voor één van de bemanningsleden van de Mi Amigo, die één of twee keer een programma aaneen had gepraat: Harry 'the smoker' Bergman.

Melding van deze bijnaam in mijn international radio report leverde twee reacties op. Teun Visser, destijds technicus op het zendschip, meldde dat Harry één van de twee personen was die verantwoordelijk waren voor het op tijd starten van de bandjes van Radio Mi Amigo en dat hij een student was afkomstig van de TU in Delft. De andere persoon voor deze service was trouwens Ad Roberts, die later zelf deejay zou worden. Tweede reactie kwam van Andy Archer, die meldde dat Harry een zeer intelligente persoonlijkheid was die tevens zeer scherp was op aandelen en de beursberichten. Hij stond er dan ook op dat er altijd afleveringen van de Financial Times met de tender naar de Mi Amigo kwamen. Heerlijk om zulke details nog naar meer dan 30 jaar te vernemen.

Meer aanvullingen
DI 16 NOV: Het afgelopen weekend kwamen er nog een paar prachtige aanvullingen binnen op de zeezenderdiscografielijst, die ik vandaag heb verwerkt: Andy Archer gebruikte op Caroline in 1974 een lange tijd het nummer 'Papillon' van de groep Refugee als tune. Op Radio Seagull werd voor een jingle een deel van het nummer 'Seagull' van The Incredible String Band gebruikt.

Afsluitend
WO 17 NOV: Kan ik u melden dat vandaag een e-mail is binnengekomen van Robin Banks die binnenkort speciaal voor de lezers van Freewave en the International Knot Radio Report een oud verhaal terug zal brengen inzake zijn belevenissen rond de overtocht van de MEBO II van Rotterdam naar Libië in 1977. Tot de volgende maand.

Dank aan: Rob Olthof, Leen Vingerling, Wim van de Water, Martin van der Ven, Harm Koenders, Herbert Visser, Brian Keith, Herman Content, Paul van Gelder

Samenstelling: HANS KNOT

DO 14 OKT: Joop Daalmeijer (foto) vertrekt als netcoördinator van Nederland 2. Als ´projectmanager´ gaat hij bij Publieke Omroep (PO) de ontwikkeling van vijf nieuwe digitale themakanalen ter hand nemen. In afwachting van een opvolger blijft hij die nieuwe taak voorlopig combineren met het coördinatorschap. Enkele weken geleden kondigde H. Bruins Slot, voorzitter van de raad van bestuur PO, de komst van de kanalen aan. Volgens hem is er ruimte voor een nieuws-, parlements-, sport-, jeugd- en cultuurkanaal. Deze digitale netten moeten in het begin worden gevuld met bestaande programma´s van de omroepen, maar dan gerangschikt naar het betreffende thema.

DO 14 OKT: De Amsterdamse rechtbank heeft uitspraak gedaan in een kort geding, dat was aangespannen door de Vereniging van Commerciële Radiostations (VCR). De rechter gaf wederom de VCR gelijk. Colorful Radio moet haar uitzendingen staken op straffe van een dwangsom van 50.000 euro per dag. Dit betekent gerechtigheid, volgens voorzitter Martin Banga. "Wij roepen nu al een tijdje dat Colorful Radio gewoon een jongeren muziekprogramma is. Het Commissariaat voor de Media riep het al twee keer. En de rechter roept het nu ook. We zijn er nu klaar mee."

DO 14 OKT: Personeel van de TROS is verontrust over de voorlopige commerciële plannen die de directie heeft ontvouwd. Bij de radio dreigen de banen van veertig medewerkers te verdwijnen. Bij een commerciële TROS, gekoppeld aan het Vlaamse VTM en mogelijk aan Talpa (John de Mol) is verder geen plaats voor informatieve televisie programma's als 'Twee Vandaag' en 'Radar'. De veertienkoppige redactie van Radar is gevraagd na te denken over een nieuwe rubriek, die beter past in een commerciële omgeving.

VR 15 OKT: Nieuwslezeres Annette van Trigt (foto) is per direct opgestapt nadat de NOS haar contract niet wilde verlengen. Hoofdredacteur Hans Laroes verklaarde dat haar vertrek geen verband houdt met de recente publicaties over haar nevenactiviteiten bij het UWV. Zoals bekend kwam Van Trigt, samen met Gijs Wanders, in opspraak nadat bekend was geworden dat ze voor een riant salaris bijklusten bij uitkeringsinstantie UWV. Voor Van Trigt het Journaal begon te presenteren, was ze gedurende twaalf jaar aan de slag bij Studio Sport. Daarvoor werkte ze geruime tijd voor de VOO.

ZO 17 OKT: De oplichter die afgelopen jaar claimde voor Virgin Radio (UK) een Nederlands filiaal op te zetten, maar toen door ondermeer de redactie van de internetsite www.radio.nl werd ontmaskerd, lijkt een nieuw werkterrein te hebben gevonden. Bij diverse radiostation in Belgisch Limburg blijkt immers dezelfde persoon opnieuw niets vermoedende radio-organisaties op het verkeerde been te zetten. Dit keer biedt hij zijn diensten aan in naam van het Franse NRJ. Al snel na het opduiken van de eerste berichten, ondermeer in RadioVisie, dat de Franse keten interesse zou hebben

voor de provincie Limburg, bleek het om een nieuw luchtkasteel te gaan.

MA 18 OKT: Vandaag werd bekend dat Stadsradio Rotterdam eind dit jaar ophoudt te bestaan. Het station verkeert al een tijd in financiële problemen en voor het personeel is inmiddels ontslag aangevraagd. Bij Stadsradio Rotterdam werken negentien mensen, waarvan vier in vaste dienst. De problemen zijn, volgens manager Robert van Haarlem, die de lopende zaken afhandelt, onder meer veroorzaakt doordat het bereik van de zender niet overal in de stad optimaal is. Bij de frequentieverdeling in 1993 kreeg Stadsradio Rotterdam een FM-frequentie die volgens Van Haarlem minder sterk was dan vooraf beloofd. Hierdoor liepen de luistercijfers terug en daalden de advertentie-inkomsten. Stadsradio Rotterdam is in 1991 opgericht en was vooral eind jaren negentig erg populair onder Rotterdamse jongeren.

MA 18 OKT: Radio 192 is afgelopen maandag rond 07.30 uur in de ochtend gestopt met uitzenden. Het commerciële radiostation was de afgelopen maanden via enkele kabelmaatschappijen en via de Astra satelliet onder de naam Test te beluisteren. Daarnaast had 192 ook een internetstream die was opgezet door vrienden. Op hun website is, voor zolang die nog on-line blijft, een filmpje van 21 minuten te zien met herinneringen aan Radio Veronica's reünie, afgelopen augustus in Hilversum

WO 20 OKT: De raad van bestuur van Publieke Omroep reageerde allerminst verrast over de plannen van de AVRO die ook overweegt uit het bestel te gaan: 'We zijn blij dat er nu duidelijkheid is. Het gegeven hing natuurlijk al een tijdje boven de markt en dan is het goed dat er duidelijkheid is. Wat voor consequenties dat heeft voor de zitting van de AVRO in visie- en strategiegroepen zullen we met hen bespreken. Er stond al een gesprek gepland.'' In augustus werd duidelijk dat de TROS serieus overweegt het omroepbestel te verlaten. Ook de leiding van de TROS voelt zich al enige tijd niet meer thuis in het publieke, centraal geleide bestel en speelt onder meer met de gedachte om een privaat televisiestation te beginnen. De resultaten van het onderzoek van TROS, VTM en AVRO moeten in het voorjaar van 2005 bekend zijn. De AVRO wil daarna een besluit nemen over haar toekomst.

WO 20 OKT: Publieke Omroep (PO) wil Colorful Radio in de lucht houden. Volgens de raad van bestuur moet de inhoud van de uitzendingen dan worden aangepast. Verder is een algemene maatregel van bestuur vanuit het ministerie van OCW nodig. Dat heeft de raad van bestuur van Publieke Omroep bij de presentatie van de meerjarenbegroting bekend gemaakt. Eerder besliste de rechter dat de uitzendingen na 11 november moeten stoppen, omdat de uitzendingen van de overgenomen radiozender niet passen binnen de Mediawet. De raad van bestuur maakte verder bekend de steun te hebben van het departement om met een speciaal station doelgroepen te bereiken die met de vijf publieke netten niet worden bereikt. Volgens de raad heeft het ministerie dan ook een Algemene Maatregel van Bestuur in voorbereiding die de interpretatie van de Mediawet wat duidelijker moet maken. ,,Wij denken dan ook zeker te weten dat wij na 11 november volgens de regels uitzenden'', aldus Bierman

DO 21 OKT: Carolyn Lilipaly (foto) wordt per 1 november nieuwslezeres bij Omroep Zeeland TV. De 35-jarige presentatrice werkte eerder voor MTV Europe , CNBC Europe, Canal+, Net5 en tot februari van dit jaar als nieuwslezeres bij het NOS Journaal. Lilipaly, dochter van oud-PvdA Tweede Kamerlid John Lilipaly uit Middelburg, keert daarmee terug naar haar geboortestreek. De presentatrice heet eigenlijk Carolijn maar veranderde dat toen ze bij MTV in het Engels ging presenteren.

VR 22 OKT: Voor velen de belangrijkste avond van het jaar met daarin de toewijzing van de Gouden TeleVizier-Ring 2004, dit jaar door het programma 'De Bauers" gewonnen. De enige publiekprijs voor televisieprogramma's kende drie genomineerden: het Net 5-programma 'Expeditie Robinson', het BNN programma 'de Lama's' en tenslotte het RTL 4 programma 'De Bauers'. De prijs werd voor de 39-ste keer uitgereikt. Wendy van Dijk werd gekozen tot beste televisievrouw van 2004 en Reinout Oerlemans won de Zilveren TeleVizier Ster bij de mannen. De Gouden Stuiver voor het beste jeugdprogramma ging dit keer naar 'Zoop' van Nickelodeon.

ZO 24 OKT: Middels het AVRO mediaprogramma Antenne 2 vernemen we dat RTL4 andermaal een taboe wil doorbreken met de uitvaartserie 'Doodgewoon'. Uitvaartverzekeraar Dela sponsort het project, waarin bekende Nederlanders vertellen over hun gedroomde uitvaart. Ook worden uitvaartverzorgers gevolgd tijdens hun werk, zoals het uitstrooien van crematie as boven zee. In de eerste uitzending zegt Henk-Jan Smits: "Mijn uitvaart moet gewoon groot", terwijl Heleen van Royen fantaseert over hoe het zou zijn om dood te zijn en geen verplichtingen meer te hebben. Een week geleden begon de NCRV al met een serie waarin uitvaartondernemers worden gevolgd. Maar niet eerder werd op televisie zo openlijk over doodgaan gesproken. Doodgewoon gaat op zondag 28 november van start in de late avond.

ZO 24 OKT: Willibrord Fréquin wil, volgens eigen zeggen in het programma Antenne, nooit meer op televisie. De voormalige sterpresentator is de span-

ning en de lange dagen beu. “Deze beslissing heb ik voor mezelf een jaar geleden al genomen.” Fréquin kijkt tevreden terug op zijn carrière, al mist hij een publieksprijs à la de TeleVizier-Ring: “De enige teleurstelling in mijn leven is dat ik die prijs nooit gewonnen heb. Maar misschien krijg ik nog een keer de oeuvreprijs.”

VR 29 OKT: Tuinman Rob Verlinden gaat vanaf komende maand aan de slag bij de TROS. Hij krijgt een vaste rubriek in het nieuwe programma ‘Tafel Twee’, dat vanaf dinsdag wordt uitgezonden.Verlinden brengt in het programma een bezoek aan de tuinen en balkons van gasten, die presentator Bert Kuizenga ontvangt. Volgens de tuinman staan de bekende Nederlanders in de rij om advies te ontvangen over hun tuin. Rob Verlinden werd bekend met het RTL4-programma ‘Eigen Huis & Tuin’. Afgelopen zomer ketste zijn overgang naar SBS6 af, omdat medepresentator Nico Swinkels in opspraak raakte.

VR 29 OKT: De TROS vierde vandaag uitgebreid haar 40ste verjaardag hoewel dit feest een jaartje te vroeg plaatsvond. Daadwerkelijk begon men pas in 1965 met haar uitzendingen. Er was voor mij een absoluut hoogtepunt en wel het verschijnen van Jongbloed en Joosten in het programma. Terugblikken is sowieso erg leuk, maar wat die twee, ondersteund door een goede redactie, destijds hebben neergezet was zeker baanbrekend te noemen. Jammer dat Ivo Niehe, als zo vaak, tijdens interviews zijn gelijk probeert te krijgen dan wel probeert te houden.

VR 29 OKT: Al enige dagen wordt er onregelmatig getest op de 1584 kHz, één van de frequenties die destijds is toegewezen aan Ruud Poeze. Hoofdzakelijk, zo mag worden aangenomen, heeft hij het zendertje aan staan door te kunnen stellen de frequentie wel te hebben gebruikt. Achterkamer of schuur denk ik als locatie voor het gebeuren. In de nieuwsgroep radio kwam dan ook deze reactie: ‘Ik heb net nog geluisterd, toen stond die ook al weer uit. Ik ga straks nog een keer luisteren of die uit of aan staat. En morgen ga ik wat vroeger mijn bed uit om te luisteren of die al aan staat. En zaterdagavond ga ik wat later stappen, want ik wil even weten of die uit of aan staat. En als ik zondagmorgen thuis kom dan ga ik met mijn dronken kop ook even luisteren. Maar het is een ‘quality’ zender, en het regent weer, dus hij zal de komende dagen wel weer uit staan. Quality Radio, how low can you go?’

VR 29 OKT: In Duitsland is op 58-jarige leeftijd Bert Tigchelaar (foto) overleden. Hij heeft ruim twintig jaar vanuit Duitsland gewerkt, onder meer voor het NOS Journaal, NOS Radio en NOVA. In 2002 volgde Margriet Brandsma hem op als NOS correspondente. Wel bleef Tigchelaar als freelance columnist en commentator voor de Duitse omroep WDR actief.

ZA 30 OKT: De leiding van Canal + heeft Mari Carmen Oudendijk (foto) aangetrokken als presentator voor haar studio-uitzendingen. Het presentatieteam, waartoe ook Kees Jansma en John van Vliet behoren, wordt uitgebreid vanwege de nieuwe programmering. Vanaf zaterdag 6 november verandert Canal+ ieder weekend in een sportzender met gemiddeld tien live wedstrijden en een doorlopende studiopresentatie. Mari Carmen Oudendijk presenteerde eerder onder andere diverse sportprogramma’s bij OOG Radio in Groningen en voor RTL Sport. Op dit moment presenteert ze iedere maandag ‘FC Godenzonen’ op AT5 in Amsterdam.

MA 1 NOV: SBS Broadcasting heeft in het derde kwartaal een nettoverlies van 2 miljoen euro geleden.Vorig jaar was er in dezelfde periode nog een winst van ruim 20 miljoen euro door een eenmalige bate van 30 miljoen uit de fusie met Veronica. Dit heeft de leiding van SBS bekendgemaakt. De omzet van het mediaconcern kwam uit op 139 miljoen euro. Dit is 21 procent meer dan in het derde kwartaal van 2003. Volgens een woordvoerder van SBS lieten vooral de televisiestations in Hongarije, Zweden en België sterke resultaten zien. In Nederland steeg de gezamenlijke omzet van SBS6, Net5 en Veronica met 5 procent.

DI 2 NOV: Remko van Westerloo, de huidige programmaleider van Net 5, wordt programmadirecteur van het nieuwe, brede station waarmee De Mol medio volgend jaar wil starten. Vandaag werd ook bekend dat bestuurder Ronald Goes EndeMol aan het einde van dit jaar verlaat. De verwachting is dat Goes eveneens voor John de Mol gaat werken. Ronald Goes is bij EndeMol wereldwijd verantwoordelijk voor alle productiebedrijven binnen de onderneming.

WO 3 NOV: Het VPRO programma 3VOOR12 TV besteedt uitgebreid aandacht aan John Peel (foto),

de legendarische BBC deejay, die vorige week aan een hartstilstand overleed. In een uitgebreid interview laat men zijn carrière de revue passeren, geeft hij zijn visie op een publiek popstation en legt hij uit waar zijn ongebreidelde passie voor muziek vandaan kwam. Het is een interview op uit de VPRO-archieven dat hij in 1998 aan het programma 'Laat Op De Avond' gaf.

VR 5 NOV: De allerlaatste uitzending van NLNet, het enige publieke programma met nieuws uit de regio, komt vandaag. Na ongeveer zeven jaar, bijna 1200 afleveringen, komt er helaas een einde aan NLNet, omdat de regionale omroepen niet akkoord gaan met uitzenden op een ander tijdstip. Dit nieuwe tijdstip ligt binnen de uitzendtijd via de televisie van de meeste regionale omroepen waardoor men zelf kijkers zou gaan verliezen. Men heeft besloten toelevering van items aan het programma derhalve stop te zetten.

MA 8 NOV: Volgende zomer zullen de omroepen op Nederland 1 en de Vlaamse openbare omroep VRT samenwerken in de coproductie genaamd 'The Empire'. In deze historische en tevens reality serie, verblijven zestien deelnemers uit Vlaanderen en Nederland zes weken lang in een oud kasteel en gaan zij terug naar de donkere en harde tijden van de Middeleeuwen. De Zweedse publieke omroep SVT heeft de serie in het afgelopen jaar ontwikkeld en daarmee een nieuw reality genre geïntroduceerd. De combinatie van de aantrekkelijke eigenschappen van drama, historie en docusoap –, genres waar de publieke omroepen in de loop van de jaren een sterke traditie mee hebben opgebouwd – maakt dat dit nieuwe reality genre uitstekend past bij de doelstellingen en publieke taak van betrokken partijen: het is spannend om naar te kijken en je steekt er wat van op. Komende zomer zullen de opnamen plaatsvinden en daarna in twaalf afleveringen worden uitgezonden op zowel Nederland 1 als TV1. Voor Nederland 1 is de NCRV de omroep die deze coproductie coördineert voor Vlaanderen.

DI 9 NOV: Colorful Radio stopt volgende week definitief met uitzenden. Dit nadat de rechter de Publieke Omroep verbood om nog langer door te gaan na die datum, op straffe van een dwangsom van 50.000 euro per dag. Het laten stoppen van Colorful is een overwinning voor de NVCR, dat de Publieke Omroep voor de rechter had gesleept omdat Colorful oneerlijke concurrentie zou zijn voor de commerciële omroepen. De commerciële stations hadden al eerder tot tweemaal toe succesvol hun beklag gedaan bij het Commissariaat voor de Media. Dit oordeelde dat Colorful een ongeoorloofde nevenactiviteit was. De Publieke Omroep kocht Colorful eerder van ondernemer Erik de Vlieger. Hij had geprobeerd een etherfrequentie te bemachtigen voor het radiostation. ID&T Radio ging er echter mee aan de haal waardoor verdere commerciële exploitatie van het station geen haalbare kaart bleek.

DI 9 NOV: Het Commissariaat voor de Media heeft mediaondernemer John de Mol en zijn onderneming Talpa, een uitzendlicentie verstrekt voor het maken van commerciële televisie in Nederland. Per 1 augustus 2005 wil De Mol in de avonduren op het kanaal van Nickelodeon een nieuw, familiebreed, televisiestation beginnen. Een woordvoerder van Talpa meldde dat De Mol van plan is de televisietak van zijn bedrijf begin volgend jaar te huisvesten in een pand in Laren. Dat gebouw deed medio jaren negentig ook dienst als het eerste pand waarin de EndeMol holding zetelde. Het pand is vooral bedoeld als kantoorlocatie en zal dus geen onderdak bieden aan grote televisiestudio's.

WO 10 NOV: De naam Leo Driessen (foto) weer in het nieuws: Radio 10 Gold blijft de sportredactie uitbouwen. Vanaf 17 november aanstaande zal ook Leo als verslaggever voor de uitwedstrijden van het Nederlandse voetbalelftal optreden. Met Bert Nederlof zal hij de wedstrijd Nederland - Andorra volgen. Leo Driessen verwierf algemene bekendheid als medewerker bij de krant 'Het Parool', RTL5 en als presentator bij Radio Tour De France en het onvolprezen NOS-programma bij Radio 1 'Langs De Lijn'. Jos Kuyer, in een ver verleden werkzaam bij de Radio Noordzee, AVRO, Sport 7 en de NOS zorgt tussen 19.00 en 23.00 uur voor de nodige interventies vanuit de studio van Radio 10 Gold.

DO 11 NOV: Een Persbericht van de RVU meldt ondermeer de volgende resultaten: ruim de helft (52%) van de Nederlanders is van mening dat de publieke omroep onmisbaar is voor educatie in Nederland, 12% vindt dat niet en 36% staat hier neutraal tegenover of heeft geen mening. Dit blijkt uit een onderzoek dat onderzoeksbureau Intomart GfK in opdracht van de educatieve omroepen Teleac/NOT en de RVU heeft gedaan naar de waarde die Nederlanders hechten aan de bijdrage van de publieke omroep aan educatie in Nederland. Het onderzoek is gehouden onder een representatieve steekproef van 500 Nederlanders van 13 jaar en ouder. Daarnaast blijken radio en televisie niet altijd passief geconsumeerd te worden zoals vaak wordt gedacht. Ruim een kwart van de Nederlanders (28%) zegt naar aanleiding van een radio- of televisieprogramma wel eens aan een hobby, cursus of studie begonnen te zijn. De visitatiecommissie van Rinnooy Kan stelde in haar rapport over de landelijke publieke omroep dat "het zorgen voor een educatief programma-aanbod ten dienste van een samenleving van burgers" tot de vier hoofdopdrachten van de publieke omroep behoort. Dit onderzoek laat zien dat de Nederlandse bevolking belang hecht aan een educatief aanbod via de publieke radio, televisie en internet. Gevraagd naar een vergelijking met de commerciële omroepen stelt 51% van de Nederlanders de programma's van de publieke omroep leerzamer te vinden dan die van de commer-

ciële stations tegenover 18% die dat niet vindt en 31% die hier neutraal tegenover staat. Ook voor het functioneren van onze democratie wordt de publieke omroep belangrijk geacht. Desgevraagd vindt 31% dat de publieke omroep de ontwikkeling van jongeren tot democratische burgers bevordert tegenover 11% die dat niet vindt en 58% die hier neutraal tegenover staat. Een kleiner deel van de Nederlanders (13%) vindt dat de commerciële omroepen bijdragen aan het democratisch burgerschap van jongeren.

VR 12 NOV: Deze dag is met onmiddellijke ingang door mij uitgeroepen als 'De telefoonmisbruik dag'. Irritante hebbedingetjes als we het hebben over de mobiele exemplaren. Luisterend naar Radio 2 en het programma van Hans Schiffers van de AVRO, was er vandaag een deelnemer die mee wilde doen aan een belspel, waarbij kaarten voor het Al Jarreau concert gewonnen konden worden. Eenmaal in de uitzending maande de man presentator Schiffers aan een beetje op te schieten want zijn batterij van de mobiele was bijna leeg. Opeens was niet alleen het mobieltje alleen een hebbedingetje maar de kaartjes voor het concert ook een kwestie van 'hebben, hebben en nog eens hebben'. Maar het kan allemaal nog veel slimmer. Kreeg een e-mail van Nelle van Eesbeek van Radio Scorpio met de vraag of ik als deskundige wenste mee te werken aan het jubileum programma van het station in het Belgische Leuven. Men wilde me ondermeer over Radio Caroline en mijn nieuwe boek interviewen. Of ik met spoed mijn telefoonnummer wilde sturen zodat een lijntje gelegd kon worden. Na het versturen van het gevraagde kreeg ik binnen vijf minuten telefoon uit België met de vraag nogmaals of ik bereid was mee te werken. Na bevestiging meldde Nelle me dat ik zelf dan even de studio van Radio Scorpio in België diende te bellen om in de uitzending te komen want men had geen beschikbare buitenlijn. Wat zal dat een daverend feest zijn geweest bij Scorpio, echter zonder mijn medewerking.

DI 23 OKT: Vandaag komt op 37-jarige leeftijd AVRO medewerker Wim Rigter (foto) te overlijden na een lange periode ziek te zijn geweest als gevolg van slokdarmkanker. De laatste vijf jaren was hij elke werkdag op 3 FM te horen met zijn 'Arbeidsvitaminen'. Het was in 1986 dat zijn radioloopbaan echt begon als presentator bij de VARA op het toenmalige Radio 3. Het was in 1990 dat hij de overstap maakte naar het toenmalige commerciële radiostation Power FM. Hij was daar ondermeer de programmaleider over nieuw talent als Edwin Diergaarde en Edwin Evers. Bezuinigingen sloegen in binnen het station en toen Wim de opdracht kreeg van Power FM een non stop muziek station te beginnen, was voor hem het moment op te stappen. Hij stapte daarna over naar de AVRO waar hij diverse programma's presenteerde en toch al jaren sukkelde met zijn gezondheid. Hij laat een vrouw en dochter na.

HANS KNOT EN MICHEL VAN HOOFF

NIEUWS UIT BELGIË

Stopzetting in maart 2005
Radio Vlaanderen Internationaal stopt per 26 maart 2005 met uitzendingen in het Frans, Duits en Engels, terwijl de Nederlandstalige uitzendingen grotendeels overnames zullen zijn van de binnenlandse radionetten. De kortegolfuitzendingen gaan enkel nog richting Zuid-Europa. Ondertussen hebben de medewerkers van RVi duidelijker uitleg gekregen over de vernieuwing van hun net. De oude en traditionele middengolf en vooral het kortegolfaanbod wordt gereduceerd omdat die middelen voorbijgestreefd zijn. Er zijn andere, goedkopere en efficiëntere manieren om mensen te bereiken dan met gigantische kortegolfzenders.

Woordvoerder
Frans Ieven stelde namens Rvi: 'Vlaanderen heeft veel buitenland dat we moeten bedienen, maar wat we te bieden hebben is beperkt. Daarom moeten we dat zo efficiënt mogelijk doen. Door hetgeen we al maken te herverpakken, te selecteren en met de middelen die we hebben door te sturen naar zoveel mogelijk mensen in het buitenland, waardoor die een aanbod kunnen krijgen dat heel hard lijkt op hetgeen ze zullen krijgen als ze gewoon hier zouden zijn, dat is eigenlijk de bedoeling. Dit betekent dat een aantal mensen een pak interessantere dingen kan krijgen en dat een aantal mensen niet meer zal krijgen wat men had. Of niet meer bereikbaar kunnen zijn, dat zijn onvermijdelijke compromissen die we moeten sluiten.'

Wereldomroep
De voorganger van RVi, de Wereldomroep, ging in mei 1934 officieel van start en werd in 1992 omgedoopt. Momenteel wordt er uitgezonden op de middengolf (1512 kHz),

kortegolf en satelliet (Astra 1 en Hotbird met twee kanalen: RVi 1 en RVi 2). Per maart 2005 zal RVi verder bestaan onder de naam VRT-Internationaal. RVi heeft zich altijd opgesteld als 'kleine' wereldomroep, en heeft niet zoveel betekenis in de internationale radiowereld, in tegenstelling tot bijvoorbeeld Radio Nederland Wereldomroep. Met het einde van RVi volgt de publieke omroep een tendens die eerder werd ingezet door ondermeer RTBf, ORF (Oostenrijk) en SSR SRG Idée Suisse (Zwitserland). Bij deze omroepen zijn ook de internationale uitzendingen vervangen door de nationale uitzendingen op satelliet al dan niet aangevuld met kortegolf.

REDACTIE RADIOVISIE

21 gouden regels

De leiding van het Spaanse private televisiestation Telecinco wil de zogenaamde schroottelevisie beter bestrijden. Men heeft een 21 regels opgesteld die van direct belang zijn bij de samenstelling van de programma's voor de ochtend en middagprogrammering, waardoor ze niet langer schadelijk kunnen zijn voor de kinderen die in grote getale kijken. De regels hebben vooral invloed op de thema's 'seks'en 'geweld'. Ook legt de leiding van Telecinco er de nadruk op dat men een duidelijk onderscheid wil tussen informatie, geruchten en meningen.

JELLE KNOT

Minder ruis het resultaat

In de VS heeft Clear Channel aan al haar AM-stations de opdracht gegeven de bandbreedte van 10 kHz terug te brengen tot 5 kHz (voor talk-formats) en 6 kHz (voor muziek-formats). Het gaat om een eigen initiatief van de Amerikaanse radiogigant. Het is bekend dat de bandbreedte op AM vooral op grotere afstand voor ruis en interferentie zorgt. Een woordvoerder van Clear Channel gaf als voorbeeld het station WHP 580 kHz in Harrisburg dat interfereert met WTNT 570 in Washington. Met een smallere band zijn beiden een heel eind verder ongestoord te ontvangen. Bovendien gaat het bereik van de gemiddelde Amerikaanse AM-ontvanger, zeker de autoradio's, niet verder dan 4,5 kHz. In de VS gebruiken de meeste AM stations de laatste nieuwe audio processors zoals de Orban 9200, Omnia 4.5, Omnia 3 en Omnia 3 CC. Die laten makkelijk toe om de bandbreedte te versmallen en tegelijk de modulatie te verhogen. Clear Channel heeft inmiddels aan de NRSC (National Radio Systems Committee) voorgesteld de maatregel te algemeniseren. De NRSC is een private organisatie waarin zender- en elektronicaproducenten en mediabedrijven overleg plegen over standaarden.

Eindelijk overeenkomst

In de VS hebben de auteursrechtenorganisatie ASCAP en de radio-industrie hun jarenlange oorlog over de betaling van auteursrechten beëindigd. Een federale rechter heeft een allesomvattende minnelijke schikking goedgekeurd. Tussen beide partijen is een overeenkomst bereikt over de betaling van 1,7 miljard dollar voor het gebruik van door ASCAP gepubliceerde en beschermde muziek door ruim 5.000 Amerikaanse commerciële radiostations. Het gaat meteen om het belangrijkste auteursrechteindcontract uit de Amerikaanse geschiedenis. De som omvat zowel de omstreden vergoedingen voor de periode 2001-2003 als de licenties tot 2009. De oude discussie ging in hoofdzaak over het streamen via het internet. Heel veel stations, die er naast hun radiosignaal ook een streamsignaal op nahielden, hadden dat streamen gestaakt omdat ze hiervoor plots gepeperde facturen kregen van de auteursrechtenorganisaties. De nieuwe overeenkomst zet voor de meeste stations het licht op groen om hun signaal opnieuw te gaan streamen.

Dubbelslag

Namens de radiozijde werd de schikking jarenlang onderhandeld door de Radio Music License Committee (RMLC), een vrijwillige belangenorganisatie die ruim 5.000 Amerikaanse commerciële radiostations vertegenwoordigt. Zij halen met het contract een dubbele slag thuis, want tegelijk wordt het betalen van auteursrechten losgekoppeld van de inkomsten van de radiostations. Die loskoppeling was al jaren de belangrijkste doelstelling van de radio-industrie.

Onderzoek

Vanuit de New Yorkse hoofdkantoor van de Officier van Justitie is er een onderzoek gaande naar de mogelijke links tussen onafhankelijke radio promotors, platenmaatschappijen en radiostations tot verregaande samenwerking, waardoor platen op een onjuiste manier de weg naar de hitlijsten kunnen vinden. Elke vorm van samenwerking is verboden. In de vijftiger en zestiger jaren was er een paar keer sprake

van payola waarbij deejays via stromannen van de platenmaatschappijen geld en andere vormen van beloning werden aangeboden en waar dan ook gulzig gebruik van werd gemaakt. De naam van de grote platenmaatschappij EMI wordt genoemd in het lopende onderzoek. Zoals vele andere maatschappijen heeft men het schriftelijke verzoek gekregen mee te werken aan het onderzoek. Een woordvoerder van de platenmaatschappij maakte bekend dat er weinig te vinden zal zijn daar men strak de bestaande regels hanteert en controleert. Afwachten dus of men daadwerkelijk bewijsmateriaal zal vinden. Het zou alleen gaan om radiostations die actief zijn in de New Yorkse radiomarkt.

RENE BURCKSEN EN JAN HENDRIK KRUIDENIER

Na pas op 23 november bekend werd is Steph Willemse op 26 juli 2004 in alle eenzaamheid aan de gevolgen van diabetes komen te overlijden.

In 1973 werd ik benaderd door de toenmalige hoofdredacteur van Pirate Radio News, u wel bekend, Hans Knot, om Steph Willemse te interviewen. Het zendschip van Steph, de MV Condor lag op dat moment in internationale wateren voor anker en wel op een positie voor de kust van Zandvoort. Om Steph te kunnen ontmoeten, moest ik me vervoegen bij zijn woning aan de Rijksstraatweg 683 in Haarlem waar Steph samenwoonde met Fietje van Donselaar. In dezelfde krappe flat woonden zij daar nog met een aantal kinderen van Fietje.

Steph vertelde me dat Radio Condor zou gaan uitzenden op de 270 meter, waarbij ondermeer diverse kerkgenootschappen en evangelisten het woord zouden doen voor de microfoon van Radio Condor. Muzikaal wist hij ook al welke invulling er zou worden gegeven want Steph was een grote jazz en blues fan. Dus deze muzieksoort zou ook regelmatig aan bod gaan komen, was eigenlijk zijn toenmalige belofte. Ik werd gevraagd de daarop volgende week zaterdag mee te gaan naar zijn speeltje. Dit zou gebeuren door via de haven van IJmuiden met de tender mee te varen naar het zendschip. Die zaterdagmiddag deed ik eerst mijn favoriete badplaats Zandvoort aan en op mijn portable radio hoorde ik enige piepjes en bliepjes op de 1115 kHz. De testtonen waren echter zo zwak dat ik de volumeknop helemaal moest opendraaien om iets te horen.

Binnen drie kwartier na vertrek uit de haven van IJmuiden meerden wij

foto boven: Steph Willemse © SMC
onder: technicus Jos bij de zender © SMC

langs de MV Condor aan. Een imposant schip. Mijn euforie daalde echter tot nul toen ik binnenkwam in de studio. Wat een bende! Het leek wel één en al dumpmateriaal aangekocht op het Waterlooplein. Een zekere Jos -door Steph voorgesteld als technicus- zat aan iets te solderen wat op een zender leek. Een apparaatje ter grootte van een televisietoestel. Nog geen 10 minuten later kwam uit de zender een witte rookwolk: geen nieuwe Paus, maar het apparaat had te kennen gegeven dat het zijn laatste adem

Steph Willemse achter de piano © Martin Stevens

uitblies. Einde zender Condor. Jos keek beteuterd.

Het volgende moment kwam Steph binnen: keek naar de verwoesting en verzocht mij mee te komen naar de mess room. We kregen een kop koffie en Steph wees naar de piano: voor de deejays overdag zei hij. Na de koffie kwam een schipper binnen die meldde dat de Condor van het anker was gebroken, want zo meldde hij: 'het strand van Zandvoort komt akelig dichterbij'. Tijd voor een interview was er dus niet: Steph belde Elfrich op om een sleper te sturen: we moesten de haven van IJmuiden in.

Weken later lag de Condor weer op zee: echter het geld was op en het schip werd verkocht aan Adriaan Van Landschoot, die er zijn Radio Atlantis in december 1973 hernieuwd van zou opstarten. Arie Swaneveld leende zijn 1 kW zender uit, die hij uit de boedel van het REM-eilandproject had opgekocht, en die werd gebruikt voor de uitzendingen van Radio Atlantis.

Ik bleef contact houden met Steph, ook toen hij verhuisde naar een mooi pand in het Kenaupark in Haarlem. Daar werd een paar jaar later nog door de radiocontroledienst een zender uit zijn huis gehaald, welke voorbestemd was voor Radio Delmare. Radio Delmare was een activiteit in de eind jaren zeventig van ondermeer Gerard van Dam en Steph participeerde daarin. Peter Chicago schijnt de leger dumpzender van Radio Delmare zendklaar te hebben gemaakt. Op een zaterdagochtend werd ik gebeld door Steph om voorlopig geen telefonisch contact te hebben omdat Gerard van Dam in de haven van Scheveningen de zender aan het uittesten was.

Daarna kwam Steph in het nieuws in verband met de SOR, een activiteit van Bob Peeters uit Haarlem. Het schip leek op een weekendbootje, waarop een aantal illegale Portugezen zaten. Bob Peeters had nul verstand van schepen: tot mijn verbazing zei hij tegen Steph en mij dat hij midden in het schip door een aantal losarbeiders van een werf een paal midden door het schip zou slaan. Dat zou de antenne worden. Uiteraard kwam niets van het plan terecht.

Later zocht ik voor een live opname van de blueszangeres Rosa King een goede opnamestudio en daarin heeft Steph bemiddeld. In die tijd probeerde hij zaken te doen met een groep Surinamers die Desi Bouterse wilden verdrijven uit Suriname. Via een politicus, wiens naam ik niet wil noemen, kreeg hij geld om een aanbetaling te doen voor een groot schip, welke zenders en soldaten zou bevatten voor Radio Vrij Suriname. Het schip zou voor de kust van Suriname parkeren voor radio uitzendingen en de soldaten zouden aan de kust worden gedropt om het Surinaamse leger te verslaan. Bloedlink allemaal. Gelukkig viel ook dit plan in duigen.

Zijn verhouding met Fietje van Donselaar werd beëindigd en Steph zocht de eenzaamheid. In eenzaamheid is hij ook gestorven. Dat hij mag rusten in vrede.

ROB OLTHOF

Wim van Egmond in gesprek met

LOOK BODEN

over Radio Dolfijn en Radio 227

Tijdens de door SMC en Freewave Media Magazine georganiseerde Radiodag in oktober 2004 was de programmering voor het eerst in goede handen van Martin van der Ven en hij kwam al vrij vroeg met het voorstel te kiezen voor verschillende interviewers waardoor de variatie nog leuker werd. Wim van Egmond interviewde Look Boden over zijn banden met de radio in verleden en heden.

W: Vertel allereerst eens, Look, hoe je binnen het radiowereldje terecht bent gekomen, want dat willen de aanwezigen toch vooral weten.

L: Ja, jeugdsentiment zeggen ze, want ik zie hier ook

Look Boden in de jaren '60

alleen maar 'oude en grijze' koppen die met hetzelfde fenomeen zitten, denk ik. Hoe ik met radio in aanraking ben gekomen is door allereerst dit terug te voeren naar de bekende ziekenomroepen denk ik. In dezelfde tijd studeerde ik aan het Conservatorium in Rotterdam. Tevens hielp ik mijn vader met zijn benzinestation in Papendrecht. Op een gegeven ogenblik kwam daar een zekere Suhandi zijn auto voltanken. Mijn vader kende Hans Oosterhoff en Hans vroeg of mijn vader en ik niet eens langs wilden komen. Hans werkte destijds bij Radio Veronica en deed daar een programma met Indische achtergronden. Ik ben inderdaad een keer met hem meegegaan. Niet veel later vroeg hij of ik niet met hem mee het land in wilde gaan om hier en daar eens wat opnamen te gaan doen. Het ging voornamelijk om optredens van Indische bandjes. Dat heb ik toen gedaan en zo ben ik er een beetje ingerold. Ik heb een jaar of twee dus als freelancer bij Veronica rond gehobbeld.

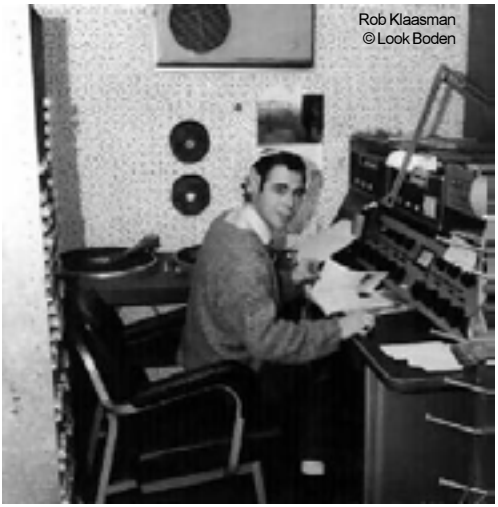
Rob Klaasman
© Look Boden

W: Wat was je ervaring op dat moment?

L: Die bestond voornamelijk uit het verzorgen van geluidsopnamen. In feite, qua presentatie, op dat moment haast niets. Tot op het moment Hans Oosterhoff trouwde met Stella Priest en vertrok naar Curaçao en dat was voorjaar 1966. Hij vroeg me toen om zijn programma over te nemen bij Radio Veronica. Willem van Kooten vond het al lang allemaal best want je moest altijd voor een vervanger zorgen als er iemand wegging. Ik heb daar toen een programma of drie, vier gepresenteerd totdat er in de Telegraaf een artikel stond waarin werd gemeld dat drie Amerikanen naar Nederland waren gekomen en op zoek waren naar deejays voor een nieuwe Nederlandse piratenzender.

W: Je was toen geen deejay op dat moment?

L: Ik was geen deejay maar ik heb gereageerd op dat artikel en mijn ouders wisten van niets. Vervolgens werd ik uitgenodigd naar Amsterdam in Hotel Krasnapolsky te komen en daar werd een sollicitatiegesprek gehouden. Een half uur later kwam Jack Curtis, de programmaleider van Radio Dolfijn, naar beneden, waar ik zat te wachten, met de vraag of ik voor hen wilde werken. Ik was wel wat verrast. Met name het feit dat mijn ouders van niets wisten en ik al een half jaar op het conservatorium zat en eigenlijk beloofd had deze studie af te maken, stond ik in een tweestrijd. Ik was 19 jaar en heb mijn ouders gebeld met de vraag naar Amsterdam te komen omdat ik misschien wel een verrassing voor ze had. Ze zijn halsoverkop gekomen en kregen daar het verhaal te horen dat ik dus voor een nieuwe zeezender – naast Radio Veronica, kon komen werken. Er was op dat moment nog geen naam voor het station bekend. Er was onderzoek gedaan op de Nederlandse markt of het nut had een tweede zeezender te beginnen. Wel had ik snel door dat het om een voortzetting ging van Swinging Radio England, dat al enige tijd voor de Britse kust actief was. Mijn moeder was fanatiek en die zei dat wanneer ik mijn studie zou voortzetten aan boord van het zendschip, dat ze het best vond. Jack Curtis zei me dat ik mijn contrabas mee mocht nemen aan boord, maar dat is er nooit van gekomen. Ik ben dus aan boord gegaan, zo rond 11 november en op 14 november 1966 is Radio Dolfijn als eerste easy listening station, naar voorbeeld van Britain Radio en Radio 390, in de lucht gekomen.

Laissez Faire in haven van Zaandam

W: Hoe zijn ze aan die naam gekomen?

L: Er is een enquête geweest onder een deel van de Nederlandse bevolking. Ik denk bij zo'n 200 à 300 mensen. Ik kan het juiste aantal niet noemen omdat ik er niet bij betrokken ben geweest. De vraag was onder welke naam een nieuw radiostation zou moeten gaan werken. Men had de ondervraagden een papier met daarop een aantal namen, voornamelijk met de zee te maken, voorgelegd en gevraagd wat men dacht dat de meest herkenbare naam zou zijn. Radio Dolfijn kwam daar als belangrijkste uit.

W: Wat deed je precies bij Radio Dolfijn?

L: De eerste drie dagen dat we aan boord waren was het meteen windkracht tien en voor iemand die geen zeebenen heeft behoorlijk moeilijk. We zaten op dat moment met zes deejays op de Laissez Faire. Jos van

Jos van Vliet
© Look Boden

Vliet, Thijs Lieffering en nog een paar anderen. We moesten getraind worden om op 14 november te kunnen starten met Radio Dolfijn. Drie dagen hebben we over de railing gehangen en toen was het startmoment daar. Niemand had eigenlijk nog een beetje ervaring met de apparatuur aan boord. We zijn begonnen en het lukte en we zijn allemaal met een eigen programma begonnen. Ik zat op een gegeven moment van 's morgens zes tot tien en later ben ik nog meer programma's gaan doen van 's middags vier tot 's avonds zeven uur. Ik was een vroege opstaander, daar had ik als enige van de deejays geen problemen mee. Ik stond om vijf uur op en werd met een blikje cola wakker om vervolgens om zes uur te beginnen met het programma.

W: Hoe was nu eigenlijk zo'n dagindeling in die tijd?

L: Inhoudelijk hadden we eigenlijk geen leidraad. Het was gewoon van zes tot tien uur een leuk programma neerzetten. Voornamelijk muziek en voor de rest moest je er allerlei dingen bij verzinnen. Je had de programmaleider Jack Curtis die ons vertelde welke muziek we moesten draaien en wat we niet mochten. Swingende gitaren was verboden, dat was een zijstraat die niet genomen mocht worden. We werden vooral geadviseerd naar Britain Radio en Radio 390 te luisteren en dan alles zelf te gaan verzinnen. Iedereen kwam met zijn eigen ideeën. Jos van Vliet, die heden ten dage in Zuid Frankrijk woont, is toen een Nederlandstalig programma gaan doen. Ik dacht dat het Carrousel heette en er in de avond tussen zes en zeven uitging, heel erg leuk. Iedereen bracht dus zijn eigen specifieke muziekstijl. Op een gegeven moment kreeg ik een eigen country en western programma. Lex draaide progressievere pop. Dat was trouwens veel later want ik ben de enige deejay die vanaf het begin van Radio Dolfijn tot het einde van Radio 227 betrokken is geweest en ik heb op die manier heel wat deejays voorbij zien trekken. Voor en na de uitzendingen deed je veel aan productiewerk, ging op het dek liggen zonnen (in de zomer!) of je hobbelde eens over het schip om de tender langszij te zien komen.

W: Het station heeft dus twee verschillende namen gehad, heeft het daarom ook verschillende eigenaren gehad. Heb je daar iets van meegekregen?

L: Dat er verschillende eigenaren zijn geweest betwijfel ik. Wel hoorden wij wel eens de naam van Lady Bird Johnson voorbij komen. Zij was op dat moment de echtgenote van de Amerikaanse president en via allerlei achterdeurtjes bleek ze er met geld in te zitten en Ted Allbuery, die geen eigenaar was, regelde de zaken in Engeland en zo ver ik kon achterhalen was de eerste tevens de laatste eigenaar. Wel zijn er verschillende programmaleiders geweest. Eerst hadden we de Amerikaanse deejay Jack Curtis – die ook bij Swinging Radio England programma's maakte. Op een gegeven moment, in februari 1967, brak de mast in de storm en werd de nieuwe mast in Nederland aangebracht. Daarna is het station nog twee weken onder de naam Radio Dolfijn terug gekomen en veranderd van naam in Radio 227 als een popstation. Toen kwam er ook een nieuwe programmaleider Tony Windsor, een broer van de nieuwe directeur John Withers. Tony was een hele bekende DJ en programmaleider op Radio London en was dus het nieuwe brein achter Radio 227. Radio Dolfijn is eigenlijk niet het succes geworden waarop de eigenaren gehoopt hadden. De Amerikanen denken vandaag zet ik iets op en morgen heb ik meteen gigantisch veel adverteerders, maar dat was een probleem want als adverteerder op de zeezenders was dat toch

Laissez Faire in de haven van Zaandam voor herstelwerkzaamheden een een gebroken mast

risicovol. Er lagen een stuk of 12 zendschepen en forten voor de Britse kust en de Nederlandse markt was nog redelijk maagdelijk met alleen maar Radio Veronica als concurrent. Men probeerde dus de Nederlandse markt. Het lukte niet en dus werd er een popstation van gemaakt, waar men misschien meer succes mee zou hebben. Dat is later dan ook wel gebleken wat we hadden de vier maanden onder de nieuwe naam Radio 227 een luisterdichtheid van pakweg drie miljoen luisteraars in de Benelux en verder in Duitsland en Engeland, waar we veel post vandaan kregen. Toen Dolfijn veranderde van format en naam zaten jongens als Lex en Tom Collins er al maar kwamen er ook anderen bij als ondermeer 'Harky' en vanaf dat moment hebben we ook andere shows en muziek neergezet. En dat is dus in de vier maanden tot de invoering van de Marine Offences Act op 14 augustus 1967 heel erg populair geworden. Mede omdat die naam destijds goed aansloeg heb ik die meegenomen naar het heden, en de Dolfijn als herkenbare link naar Radio Dolfijn – een totaallink van het station van toen naar Radio 227 van nu.

W: Het huidige Radio 227 is niet vergelijkbaar met het Radio 227 van toen.

Look Boden

Het dek van de Laissez Faire

L: De enige echte affiniteit die er bestaat is dat ondergetekende eigenaar is van het huidige station en toentertijd deejay was op het toenmalige station.

W: Je bent het nieuwe Radio 227 begonnen. Daar zit een achtergrond achter, kun je daar wat meer over vertellen?

L: In 1995 belde Ad Bouman me en vroeg me voor een programma over zeezenders. Ik ben toen gegaan en ja het begon toen allemaal een beetje te kriebelen na dertig jaar andere zaken te hebben gedaan. Een aantal jaren later kregen we het Radio 192 gebeuren en daar ben ik een aantal malen geweest en heb tevens een paar keer een uurtje gepresenteerd bij 'Muziek uit Zee' in IJmuiden en op een gegeven ogenblik werd ik andermaal gevraagd door Ad om bij Radio 192 een programma te doen over de Laissez Faire periode. Ik ben me gaan voorbereiden maar het programma werd steeds maar uitgesteld. Ongeveer tegelijkertijd liep een jeugdvriend van mij, die ook die hele periode heeft meegemaakt, bij toeval tegen een softwareprogramma op waarmee we een eigen radiostation zouden kunnen beginnen. Vervolgens hebben we dat bepaalde software programma aangeschaft om het station deels op de laten draaien. We kwamen er toen al vrij snel achter dat Nederland vol met regeltjes zit en we allerlei toestemmingen en vergunningen moesten hebben. Hier ben ik al een half jaar mee bezig geweest. Eind 2002 had ik het hele verhaal op een rijtje staan en vervolgens het Agentschap Telecom gebeld met de vraag hoe ik aan een frequentie zou kunnen komen. Als antwoord kreeg ik dat ik mee kon doen aan de veiling. Dus we deden mee en ja helaas, ik heb geen 80 miljoen en ook geen 52 miljoen op de plank liggen en we zijn er dus ook niet uitgekomen. Ik heb wel duidelijk laten onderzoeken waar Nederland behoefte aan hand en dat was dus duidelijk een easy listening station met een nostalgische achtergrond; een gat in de markt. Dat blijkt inmiddels ook wel daar er veel aanvragen voor ons station zijn vanuit diverse programmaraden van kabelnetten. Maar ik loop vooruit. We hadden wel op papier dus een redelijk compleet station en een goed format en

Look Boden en Jos van Vliet

dan ga je denken hoe je verder moet. Toen kwamen we er vrij snel achter dat er ook nog mogelijkheden op de kabel waren en die hebben we aangepakt en zijn vervolgens met een paar programmaraden in conclaaf gegaan waarbij het Gooi een enorme trekker geweest is en vrijwel tegelijkertijd zijn dat ook de Noordoost Polder, Zwolle en IJsselland en Zuid-Drenthe het geval geweest en we konden eigenlijk direct beginnen. Maar er kwamen heel wat technische aspecten tevoorschijn en voordat het allemaal rond was, was het begin april dat we op de kabel kwamen in 't Gooi. De andere gebieden werden door de Essent niet geaccepteerd ondanks dat de programmaraden ons boven aan het lijstje hadden gezet. Wel heeft Essent ons een tweede aanbod gedaan en ons Limburg aangeboden. Daar zijn we op ingegaan. Inmiddels zitten we op een behoorlijk deel van het Nederlandse kabelnet en gelukkig hoeven we niet meer naar de programmaraden toe om te bedelen om op hun net te mogen want ze komen nu automatisch naar ons toe. Het kost allemaal heel veel geld. Ik zit meer dan 35 jaar in het bedrijfsleven en ik heb het inmiddels wel door dat ook het runnen van een radiostation moet gebeuren door het rustig te gaan opbouwen. Alle programmaraadgebieden tegelijk pakken heeft geen nut, dit ondanks het feit dat grote adverteerders vragen of je landelijke dekking hebt. Nee, ik ga dus niet in die fout en bouw het rustig op. Bovendien kan er wereldwijd naar ons geluisterd worden via internet.

W: Wanneer is de verwachting dat jullie in Nederland kabeldekkend zijn en hebben jullie ook een aantal vaste luisteraars in gedachten?

L: We hebben een tijdspad uitgezet, dat voor het grote deel afhangt van het adverteerders verhaal. We zitten nu in een slechte periode, zo is het gewoon. Economisch zegt men dat het slecht gaat, maar het gaat helemaal niet slecht. Dat wordt ons alleen maar aangepraat uit het Haagse. Ik heb zelf een winkelketen en een groothandel en het loopt allemaal als een tierelier. Ik hoorde op de radio dat bijvoorbeeld de Bijenkorf ook verschrikkelijk goed draait. De adverteerders maken echter hun planning een jaar vooruit. Nu zitten we dus in de periode dat er gepland wordt voor 2005. In deze periode tot januari is het gewoon een kwakkeltijd. Wel hebben we wat kleine adverteerders binnen en gelukkig hebben we al een aantal toezeggingen gekregen voor volgend jaar en uit de opbrengst moet je zien een beetje te teren. Je kan wel landelijk in een keer gaan maar op een bepaald moment kom je instellingen tegen als BUMA/STEMRA en dat zijn bedrijven die bij landelijke dekking echt niet goedkoop zijn. Ik heb redelijke afspraken met die mensen, maar je moet toch heel voorzichtig zijn, want anders ga je onmiddellijk onderuit.

W: Dus men moet maar op de site gaan luisteren?

L: Inderdaad, www.radio227.nl , en via deze site kun je uiteraard alle informatie krijgen, je kunt me bereiken via e-mail. Op die site staat ook allerlei historische informatie. Ik ben er nog lang niet klaar mee en ik hoop ook in een nieuw programma, op de zaterdagavond van acht tot tien uur, heel veel informatie over Radio Dolfijn en Radio 227 maar tevens ook over alle andere zeezenders die er zijn geweest te brengen. Onze doelgroep is ook eigenlijk de groep die in 1966 en 1967 en de jaren daarna naar de radio luisterden en natuurlijk het voeren van het easy listening format. Ook wil ik graag nog melden dat een aantal van de deejays van Radio 227 van de eerste periode, dan praat ik ondermeer over Paul van Gelder die toendertijd 'Harky' heette, Thijs Lieffering programma's presenteren of dat nog gaan doen. Ook Jos van Vliet heeft dit toegezegd nog eens te doen. Ik hoop dat Lex het ooit een keer zal doen en ik had deze week nog contact met Dick Weeda in Amsterdam en zo zijn er in feite nog een aantal oude gabbers waarmee we een beetje de nostalgische link tussen verleden en heden kunnen leggen. Ook hebben we, na het verdwijnen van Radio 192, een aantal aanbiedingen gehad van presentatoren van hen. Echter het geluid van Radio 192 was heel anders dan het geluid van Radio 227. We hebben dus gekozen voor andere presentatoren en met een eigen geluid, al zijn ze soms jong. De programmaleider is 37 jaar en we hebben er een paar rond lopen van achter in de twintig. Die begrijpen gelukkig welke affiniteit ze moeten zoeken met het verleden.

W: Misschien wat vragen uit de zaal?

Laissez Faire in haven van Zaandam

Toehoorder 1: Waarom is er niet gekozen voor de naam Radio Dolfijn?

L: Heel simpel te beantwoorden. Op de Nederlandse Antillen zit heden ten dage een station met de naam Radio Dolfijn. Ik weet niet of die naam geregistreerd staat, maar ik wil geen affiniteit met collega radiostations opbouwen. Natuurlijk hebben we dat logo van Dolfijn van vroeger. Ik heb het nagetrokken en het was van niemand meer en dus opnieuw laten registreren en datzelfde geldt voor de naam Radio 227, de golflengte op de middengolf waar we destijds op hebben uitgezonden.

Nogmaals in de haven van Zaandam

Toehoorder 2: Kun je nog iets meer vertellen over het format qua muziek?

L: Onze muziek speelt zich voornamelijk af van voor de jaren negentig. Twee platen worden er per uur gedraaid tussen negentig en heden en dat moet dan in de rustige sfeer zitten. Dus geen jankende gitaren, rap en dat soort muziek want dat hoor je genoeg op andere stations. Dit geldt dus ook voor de muziek van voor de jaren negentig. Dus Golden Earring als voorbeeld kom je bij ons niet tegen. Je moet meer denken in de genres van Paul Anka, The Ray Connif Singers, Astrid Gilberto, Peggy Lee, Edith Piaf, noem ze maar op. Het mag ook een James Last zijn als het goed beluisterbaar is. Eigenlijk de muzieksoort waar de doelgroep van boven de 40 plus naar wil luisteren. We hebben dat helemaal laten enquêteren. We hebben vooraf een uitgebreid onderzoek laten doen, waaruit blijkt dat 56 tot 59% van de Nederlandse bevolking kiest voor dit soort muziek en dat mist op de radio. Onlangs is er nog een onderzoek geweest in de detailhandel, de supermarkten en dergelijke. Daar werd de consument de vraag voorgelegd wat voor muziek men in de winkel wenste te horen en daar werd heel rigoureus expliciet gesteld dat wanneer men Sky Radio op de radio zou horen men de supermarkt uit zou gaan. Met alle respect, ik bedoel ieder station heeft zijn eigen format. Sky is eigenlijk als een easy listening station begonnen maar heeft heden ten dage ook een redelijk popgehalte. Ook werd er aan de respondenten gevraagd wat men aan invulling wilde zien. Er kwam een station uit dat eigenlijk niet bestaat maar dat ligt tussen Radio 2 en Classic FM. Ik hoop dat wij dat kunnen gaan invullen.

Toehoorder 3: Hoe gaan de avonden er op het station uitzien?

De avondinvulling gebeurt deels via specials. Die zijn nog niet helemaal compleet. De vrijdagavond moeten we bijvoorbeeld nog invullen. Op de zaterdagavond komt er dus dat programma 'Laissez Faire' dat dus wat nostalgisch wordt. Op de maandagavond hebben we een programma uitsluitend met muziek van voor de jaren zestig. Dinsdagavond zit Paul van Gelder er met 'Muziek en toch luister je even' met daarin Americana, Doo wop, Country. Alles door elkaar maar toch echt gericht op een bepaalde doelgroep. Op de woensdagavond is er het programma 'Starnight' waarin een special van een bepaalde artiest. De ene keer is het Rob de Nijs, de andere keer 'noem ze maar op'. De donderdagavond special is 'Giddy up Country'. Dat is van Ton Polderman en geheel gevuld met country en western. Voor de vrijdagavond staat gepland de Cubaanse en Zuid-Amerikaanse muziek. Dit zal worden gedaan door Thijs Lieffering. Die zit echter een half jaar per jaar op Bali en is nu tijdelijk weer vertrokken. Op de zondagavond is er ruimte voor lichte jazz, vooropgesteld dat daar ook heel veel Peggy Lee en het soort muziek van Louis Amstrong doorheen komt. Het is dus niet echt extreme Jazz. In de studio kunnen we ook zien hoeveel internetluisteraars er zijn. We kunnen ook zien uit welke plaatsen ze komen. En heel opmerkelijk is dat op die avonden alle internetverbindingen in gebruik zijn. Een recent onderzoek gedaan in opdracht van de Hilversumse omroepen stelt dat wanneer je één internetluisteraar hebt, er 10.000 luisteraars in werkelijkheid tegenover staan. Iedere week krijgen we er steeds meer luisteraars bij. Het ontbreekt nog een beetje aan naamsbekendheid. Maar goede PR kost natuurlijk ook erg veel geld en moet dus ook langzaam worden opgebouwd.

Wim van Egmond (links) in gesprek met Look Boden tijdens de Radiodag 2004 © JvH

Overdag hebben we gewoon lekkere ingevulde programma's. Ik zit zelf van half vijf tot half zeven en ik probeer de mensen te vermaken. Tussen twaalf en half drie in de middag is er nog een programma met Eric de Ruiter. Vrijdags zitten we helemaal vol met een aantal presentatoren. Zaterdags, en dat is ook onderzocht, is zo'n dag, dan zijn er weinig directe luisteraars. We hebben dan ook gevraagd hoe men zo'n programma ingevuld wenste te hebben. Non-stop was het antwoord want ze staan de auto te wassen en dergelijke zaken. En dus hebben we dat gedaan tot op heden. Dat wil niet zeggen dat dit eeuwig zo zal blijven, want onderzoek blijft gepleegd worden. Want je moet je steeds blijven aanpassen aan datgene de luisteraar wenst.

Toehoorder 4: Ik vraag me af waarom er niet voor de 1332 kHz is gegaan; dan was de call Radio 227 tenminste dekkend geweest.

L: Je kan natuurlijk wel kiezen maar dan moet je meedoen met de veiling. Wij zijn heel bewust aan de gang gegaan door in eerste instantie niet te kiezen voor een middengolffrequentie. Dat kost niet alleen gigantisch veel vermogen om Nederland dekkend te krijgen maar tevens een gigantische hoeveelheid geld. Ook moet er ontzettend veel gedaan worden om aan de nodige vergunningen te komen. Voordat het zover is ben je echt heel veel verder in de tijd. Ik kan wel zeggen dat we nog met een tweetal rechtszaken tegen het ministerie van Economische Zaken bezig zijn inzake twee frequenties die er zijn maar die niet zijn ingezet tijdens de veiling. Formeel conform de wet zouden we daar wel recht op kunnen hebben omdat wij als eerste hiervoor bij EZ hebben aangeklopt ten tijde dat de wet nog niet veranderd was. Het gaat om twee regionale frequenties. Er is binnenkort een hoorzitting over en wie weet wat er nog uitkomt. Wie weet hoe een koe een haas vangt. Ik woon in de Betuwe en ik zie hoe regelmatig dit gebeurt maar ga het lekker niet vertellen.

W: Wel een heel mooi uitzicht in de Betuwe.

L: Ja, jij kunt het weten, want Wim heeft een aantal maanden op de zondagmiddag programma's bij ons gedaan vanuit de studio en zat hij te genieten van het uitzicht en vergat gewoon zijn programma te doen.

W: Mag ik je bedanken voor je aanwezigheid.

L: Graag gedaan, ik hoop dat de aanwezigen veel zullen gaan luisteren en is het niet via de kabel dan wel via **www.radio227.nl**

Muziek-, media- & andere herinneringen 1961

In deze aflevering wil u ondermeer mee terug nemen naar de vroege verhalen van Radio Veronica. Thuis luisterden we voornamelijk via de draadomroep en als de echte radio aankwam dan werd het buizenexemplaar vaak op Radio Luxembourg afgestemd en heel soms op Radio Veronica, mede daar de ontvangst in de beginjaren van dit station in het noorden van het land slecht te noemen was. Gelijk aan een fervente postzegelverzamelaar plakte ik alles wat los en vast zat, maar wel over het onderwerp radio moest gaan, in plakboeken. Gelukkig maar want anders was er nu geen stof om over dit onderwerp te kunnen schrijven. Zo vond ik een verhaal terug dat afkomstig is uit het najaar van 1961 waarin Leo Capit berichtte voor Panorama over zijn bezoek aan Radio Veronica. Laten we enkele stukken meenemen in onze herinneringen aan 1961.

studio Borkum Riff

De man had een poging ondernomen, onder begeleiding van windkracht 7, met de Ger Anne het zendschip de MV Borkum Riff van Radio Veronica te bezoeken. De krachten van de zee hadden echter een overstap van de tender naar het schip, dat de mooie muziek over een groot deel van Nederland verspreidde, kunnen voorkomen. In zijn verslag lezen we terug: 'Ik wou er aan boord klimmen om eens te kijken hoe zo'n zender in volle zee nu werkt. De heer Dirk Verwey, die het station Radio Veronica samen met zijn broers Bul en Jaap exploiteert, gaf toestemming.' Dirk had hem toegezegd met de pendelboot mee te mogen maar het gegeven dat Capit en zijn fotograaf juist de winter hadden gekozen voor de reportage was een kwestie van het noodlot op je afroepen. Toen ze dan ook teruggingen naar de haven van Scheveningen zei de stuurman van de Ger Anne, de pendelboot, heel droogjes 'de volgende keer beter'. Men had slechts door de nevel het zendschip kunnen zien, 'dat een bezeten rock and roll uitvoerde met de elementen, terwijl een ononderbroken klankenstroom zijn antennedraden verliet.'

Dan maar een andere insteek gezocht om toch voor de lezers een begrijpbaar verhaal neer te schrijven. Capit en zijn fotograaf besloten een bezoek te brengen aan de straat waar Veronica haar programma's aan land maakte; storm en hoge zeeën konden daar geen invloed hebben op hun resultaten. En dan kom je automatisch op de Zeedijk in Hilversum terecht, het eerste gebouw waar Radio Veronica daadwerkelijk haar eigen studio's had gehuisvest en waar weinig tot niets over is gepubliceerd. In de tijd voordat de eigenaren van Radio Veronica er de huurpenningen voor neertelden werd er op een andere commerciële manier gewerkt; een bureau van

een begrafenisonderneming had er zijn kantoor. Capit meldde dan ook: 'Waar eertijds plechtige uitvaarten werden geregeld worden thans jolige programma's aangekondigd. Beneden is voornamelijk administratieve ruimte, met een indrukwekkende discotheek.' Inderdaad was het een echt klein knus gebouwtje waar je via een trap naar boven ging waar kleine, knusse studio's waren ingericht. Ruim voor de datum van uitzending werden de programma's daar tot 1969 opgenomen. Men had in 1961 berekend dat er voor de opname van de programmatapes, die aan boord van de Borkum Riff gingen, liefst 56.000 meter aan recordertape werd gebruikt.

bevoorrading

Dirk Verwey gaf in het betreffende interview in Panorama toe dat er sinds half 1961 winst werd gemaakt, nadat er velen hem en zijn broers voor gek hadden verklaard met hun drieste avontuur. Ook werd toen al duidelijk dat, ondanks dat men in internationale wateren lag, er met pijnlijke zorgvuldigheid aan het betalen van auteursrechten werd voldaan. Ook werden alle spullen die via de Scheveningse haven naar het zendschip gingen helemaal uitgeklaard via de douane. Capit schreef verder: 'Voor de programma's gelden vaste regels: alleen amusement en reclame. Géén godsdienst, géén politiek en niets wat de openbare orde of de goede zeden geweld kan aandoen. Een aanvrage van een godsdienstige groepering om te mogen adverteren werd zondermeer afgewezen, evenals een mogelijke aanvraag van een politieke groepering.' Dirk Verwey had de journalist van Panorama duidelijk gemaakt dat men niet open stond voor een dergelijke vorm van radio; immers de publieke omroepen waren daarvoor opgericht.

Opmerkelijk was een andere opmerking van Verwey waarin hij vertelde dat het eigenlijk krom was omdat aan de ene kant de PTT veel geld overhield aan de gemiddeld 700 brieven die er per dag aan Radio Veronica werden gestuurd, terwijl aan de andere kant dezelfde PTT alle vormen van telefoonverbindingen tussen Scheveningen en het zendschip voor de kust categorisch weigerde. In die tijd was er een klein team aan presentatoren en presentatrices die het geluid van Radio Veronica maakten en bekend werden in een deel van Nederland. Tony Vos, bijvoorbeeld, zorgde voor een deel van de programmering. Tineke was verantwoordelijk voor 'Koffietijd', 'Uit de Koers' en 'De Zwarte Schijf' en verder was er bijvoorbeeld Fred van Amstel met 'De Kop Eraf' en 'Muzikale Zonnestralen'. Een programma dat toen ook al was terug te vinden in de programmering was 'Juke Box' dat toen werd gepresenteerd door de jeugdige Cees van Zijtveld. Een naam die nooit echt bekend is geworden is die van Ernie Keulers, die het programma 'Siësta' presenteerde. Joost den Draayer was inmiddels ook aangesloten en was verantwoordelijk voor 'Joost mag het weten' en de duo-presentatie van 'Uit de Koers' met Tineke, die toen nog Tineke Laperre heette.

Tineke had haar roots liggen bij de toenmalige jongerenomroep van de AVRO, algemeen bekend als Minjon, alwaar vele groten hun eerste ervaringen op radiogebied hebben opgedaan. Fred van Amstel maakte zijn eerste stappen in de radiowereld als Dan Campagne bij Radio Nederland Wereldomroep. En technici, die toen ook al bivakkeerden in de studio van Veronica waren ondermeer Arnold Vis en Karel van der Woerd. Aan één van de wanden van de toenmalige studio aan de Zeedijk was een toepasselijk gedicht geprikt, met de volgende tekst: 'Ach waren alle mensen wijs, en zaten zij steeds stil, dan werd de technicus niet grijs, en slaakte hij geen gil.'

Niet iedereen was tevreden met het gehele format van het radiostation want af en toe, zo verklapte Ernie Kat van de discotheek, was er wel een briefkaart bij waarin een luisteraar zijn of haar complimenten bracht over de mooie muziek maar dat de reclame wel achterwege mocht blijven. Uiteraard niet doorhebbend dat de reclame broodnodig was om het station draaiende te houden. Dirk Verweij kwam nog aan het woord over het succes van Radio Veronica: 'Ik ben er van overtuigd dat we aan een behoefte voldoen. Er zijn zelfs mensen geweest die ons twaalf gulden hebben gestuurd omdat ze de omroepbijdrage liever aan ons dan aan de Hilversumse zuilen kwijt wilden.

Uiteindelijk lukte het Capit alsnog aan boord van het zendschip te komen en beleefde hij in volle teugen zijn avontuur: 'We hebben 24 uur mee gedobberd op de winterse zee en zijn zelfs met de bemanning ter kooi gegaan en hebben de banden zien afdraaien die op datzelfde moment door miljoenen Nederlanders werden beluisterd. Het was een rustige dag, midden in het donkere jaargetij. De zee was als een spiegel, bij oostelijke vrieswind, toen wij aan boord van de kleine dappere Ger Anne de haven van Scheveningen verlieten.'

Een jeugdige Cees van Zijtveld

Aangekomen op de tender werd hij welkom geheten door kapitein Arie de Ruiter, die hem meteen vertelde dat – wanneer hij tijdens de eerste tocht echt was overgesprongen naar het zendschip – meteen tien dagen aan boord had kunnen blijven vanwege het slechte weer. De aankomst bij het zendschip werd in de Panorama beschreven als: 'We stapten over alsof we van het IJpont kwamen en we vonden de Veronica in vol bedrijf. Kapitein de Ruiter voer met de Ger Anne terug, want het was zijn beurt nog niet. Veronica's stuurman Henk Korthuis was de diensdoende gezagvoerder aan boord van het 'zenderschip'.

tender Ger Anne

1961, een jaar waarin natuurlijk ook de jeugd haar favorieten had en Ricky Nelson de absolute hit van het jaar scoorde met 'Hello Mary Lou' Nederlandstalig gezien pakte Johnny Hoes uit met 'Och was ik maar bij moeder thuis gebleven.' Cliff Richard vierde op 14 oktober van dat jaar zijn 21ste verjaardag en ik denk niet dat hij ooit zou geloven anno 2004 nog een contract te zullen tekenen bij DECCA, de platenmaatschappij die eerst helemaal niets in hem zag. De in India geboren Cliff begon zijn zangcarrière trouwens al in 1954 en zijn eerste hit had hij met 'With the girl in your arms'. Opmerkelijke artieste was ook de zangeres Eddie Hodges die als 14-jarige een monsterhit over de gehele wereld had met 'I'm gonna knock on your door'. Twee Indische jongens uit Nederland, The Candy Kids, namen het in Nederland ook op. Ze werden The Blue Diamonds van Madurodam genoemd. Reggy en Raymond Berghahn uit Den Haag waren toen 12 jaar jong. Het plaatje kwam uit op het Fontana label en had als voorkant het nummer 'Kili Watch'. Ze zouden nog een aantal singles uitbrengen, waarbij ik me vooral uit 1963 het nummer 'Als je jukebox staat te loeien' herinner.

Verder waren de toenmalige Nederlandse tieners heel erg mild voor het echtpaar Henk en Teddy Scholten. Met hun programma op de Nederlandse televisie, 'Zaterdagavond akkoorden',

single Tony Vos

werden ze uitgeroepen tot de besten in de categorie 'het meest favoriete programma'. Later werden het programma door het weekblad 'Wereldkroniek'- dat mij met 'De Katholieke Illustratie' het beste in gedachten ligt als de mooiste tijdschriften uit die tijd, uitgeroepen tot de beste televisieproductie van 1961. Over Indisch gesproken, Ruud en Riem de Wolff (met twee ff'en) scoorden een hit met het aloude nummer 'Ramona' dat hen liefst een platina plaat opleverde. Mijn vader, de kapper van de Korreweg, had ze op een bepaald moment in de kapsalon terwijl ze op bezoek waren bij hun oom, wonende aan de Bataviastraat die een strenge militaire 'Piet' was. Aan het knippen van de beide broers werd nog vaak gememoreerd. Vol trots vertelden ze dat ze spoedig naar Duitsland zouden vertrekken om daar in een film te gaan optreden. Maar er waren ook andere Nederlandse artiesten die toen, hoewel tijdelijk, opvielen. Direct in gedachten komen de Padre Twins en Harry Bliek. De laatste stond bekend om zijn directe covers van grote hits. Zo nam de uit Hilversum afkomstige Bliek 'Hello Mary Lou' op, maar ook het van The Drifters afkomstige 'Sealed with a kiss', dat er uit ging als 'Bezegeld

voorplecht Borkum Riff

The Candy Kids

met een kus'. Zowel bij Fontana als Imperial stond hij onder contract. Hij werd op een aantal van zijn singles begeleid door de uit Bandoeng afkomstige formatie 'The Hot Jumpers', die later haar domicilie had in Den Haag.

Een jaar later zouden Cliff Richard & The Shadows ons land bezoeken voor twee optredens. Op 7 april 1962 liep het bijna uit de hand in de Ahoy'-hallen te Rotterdam door te opdringerige fans, waardoor de politie dreigde in te grijpen. Een dag later ging het dak er bijna af in het Gebouw Kunst & Wetenschappen te Den Haag. The Hot Jumpers stonden in het voorprogramma en kregen goede kritieken en de complimenten van Shadows-bassist Jet Harris, die samen met Oscar en zijn Höfner vioolbas op de foto ging. The Hot Jumpers waren in 1962 ook aanwezig op de bühne bij het concert van de toen nog jonge Britse zangeres Helen Shapiro in de Veilinghal van Blokker.

Het Knokke festival bracht in 1961 ook weer een Nederlandse vertegenwoordiging waarbij vele jaren later twee van deze artiesten, Herman van Keeken en Connie Vandenbosch, gigantisch zouden gaan scoren in de Nederlandse hitlijsten met het Nederlandstalige lied.

Maar er waren meer concoursen in 1961, want op 23 mei werd er een festival gehouden in Marcanti te Amsterdam waar vele jonge meiden mee streden om de officiële titel van de Nederlandse Conny Froboess, de zo succesvolle Duitse zangeres. Ene Ineke van der Linden werd uitgeroepen tot de Nederlandse versie van Connie. De eindredacteur van Muziek Parade, Guus Jansen jr., die actief was als presentator op Radio Luxembourg, overhandigde haar de prijs, nadat ze 49 andere deelneemsters had verslagen. Naast de bloemen en een LP van Faron Young (niets uit te staan met Connie Froboess kreeg de jonge Ineke van der Linden een platencontract met Bovema uit Haarlem. Men hoopte op een snelle doorstroom in de platenindustrie, immers haar vader, Dolf van der Linden, was ook bekend en wel als leider van het Metropole Orkest.

Terugblikkend in het krantenarchief haal ik dit keer een paar bijzondere gebeurtenissen naar voren die in 1961 tot de belangrijke nieuwsgaring behoorden. Zo is er het verhaal van vier Spaanse jonge meiden met de mooie namen: Conchita Gonzalez, Maria Dolores Mazon, Jacinta Gonzalez en Maria Cruz Gonzalez, die op dat moment bij het dorp Sebastian de Garabandal aan het spelen zijn. Ze zijn elf en twaalf jaar oud en worden tijdens het spel plotseling opgeschrikt door een enorm lawaai, lijkende op een donderwolk. De overlevering vertelt dat het de aarstengel Michael is geweest die ze daar hebben zien verschijnen en die het waagt de daarop volgende dagen op dezelfde plek nogmaals te verschijnen. Hij vertrouwt hen zelfs toe dat de Heilige Maagd Maria op 2 juli van dat jaar zelf ook zal verschijnen. Uiteraard houden de vier zich niet stil en het nieuws, van de eventuele verschijning op 2 juli, verspreidt zich niet alleen door het dorp maar door de wijdde omgeving. Met als gevolg dat honderden gelovigen zich naar het dorpje begeven. De vier gaan op het einde van de middag op pad naar de plek waar de eerdere ervaringen werden opgedaan. Het verhaal vertelt verder dat die dag inderdaad de H. Maria, vergezeld van twee engels, voor hen verscheen. De verschijning ging niet veel later de geschiedenisboekjes in als: 'Onze Lieve Vrouw van de berg Karmel'. De daarop volgende jaren zouden nog enige verschijningen plaats hebben gevonden, waarna andermaal een kleine bedevaartsoord voor de goedgelovige Katholieken was ontstaan.

Een verschijning van een heel andere aard was die van Anton Geesink. Hij liet de wereld en vooral de Japanners op 1 december versteld staan door in Parijs als eerste niet-Japanner de wereldtitel te pakken door in de finale de Japanner Sone te verslaan. Op 2 centimeter na was Geesink 2 meter in lengte en nam de Utrechtenaar destijds een gewicht mee van 121 kilo. Zijn overwinning had hij mede te danken aan zijn uiterst snelle reactievermogen op de mat. De toen 26-jarige Anton Geesink behaalde voor zijn Wereldtitel ook al 14 Europese titels in verschillende klasses.

Noorderstation Groningen
(zie p. 28)

Forumule 1 races hadden in 1961 een zeer spannend verloop waarbij gedurende de races, ondermeer op ons eigen circuit van Zandvoort, vier rijders telkens met de rest van het veld hadden gespeeld. Op 10 september 1961 startte de Duitser Graaf Berghe von Trips vanaf de eerste plek. Hij had zowel op Zandvoort als Aintree gewonnen en voerde het tussenklassement aan. Eigenlijk stond hem niets meer in de weg om die dag de algehele titel voor het jaar 1961 binnen te gaan halen. Door een stuurfout tijdens de start botste de wagen van de Duitser tegen die van de Schot Jim Clark aan en verloor de Duitser zijn leven. Phil Hill uit de VS werd de wereldkampioen en ging tevens de geschiedenisboekjes in als de eerste Amerikaan die deze titel binnenhaalde.

Maanden eerder, op 12 april 1961, kwam het bericht uit de USSR dat men er in geslaagd was als eerste natie een persoon de ruimte in te schieten, waarmee ze de Amerikanen mooi hadden afgetroefd. De toen 27-jarige luitenant Yuri Gagarin (foto) werd, na eerdere pogingen om met de Spoetnik honden (Laika, Belka en Stelka) in de ruimte te schieten en te laten terugkeren, de ruimte ingeschoten om één omwenteling om de aarde te maken. Het ruimteschip, de VOSTOK (het oosten) werd hierbij vanaf de aarde op afstand bestuurd. De tocht was binnen twee uur voorbij en kosmonaut Yuri Gagarin werd later als een held binnen gehaald en mocht op het balkon van het Kremlin aan de zijde van de toenmalige Sovjet leider Croetsjov verschijnen. Meteen maakte de eerste ruimtevaarder bekend graag nog een keer de ruimte in te mogen gaan voor nadere ervaringen. Zo ver kwam het echter niet. Gagarin moest een propagandarol spelen want hij bleek een té belangrijk pion om nogmaals – misschien met nare gevolgen – de ruimte in te worden geschoten. Dezelfde ruimte werd hem uiteindelijk wel de dupe want op 27 maart 1968 rouwde de gehele Sovjet Unie toen bekend werd dat Yuri met zijn jachtvliegtuig, een MIG 15 UIT, tijdens een instructietocht was neergestort.

Gagarin was trouwens niet de enige die dat jaar door de Sovjets de ruimte zou worden ingeschoten. Op 6 augustus 1961 werd de Vostok 2 gelanceerd, waarna de betreffende kosmonaut 24 uur in de ruimte verbleef. In 1962 volgden twee co-kosmonauten, die binnen 24 uur van elkaar de ruimte ingingen en beiden een paar dagen zouden wegblijven. Weer een jaar later was het voor de eerste keer, via de lancering van de VOSTOK 6, dat er een vrouw, Valentina Teresjkova (foto), de ruimte inging.

Groningse tram

Tenslotte een verloren plekje in mijn eigen stad Groningen. In een eerdere aflevering meldde ik over het verdwijnen van het oude Noorderstation in de Martini stad. Gelegen aan de toenmalige rand van de gemeente met uitzicht op de velden waar de latere wijken Selwerd en Paddepoel zouden verschijnen. Een straat, die gelegen was schuin tegenover het station, was en is nog steeds de Akkerstraat. Op de kop van deze straat was de remise van het GVB, hetgeen stond voor het Groninger Vervoer Bedrijf. Tientallen trolleybussen en stadsbussen werden daar in de nacht gestald en tevens werd er klein en groot onderhoud gepleegd aan het gemeentelijk wagenpark.

Akkerstraat

Aan het begin van de jaren zestig werd de remise gesloten en elders aan de oostkant van de stad Groningen een nieuw terrein in gebruik genomen. Op de plek van de remise vond pas vele jaren, nadat de afbraak van de garage en belenende panden had plaatsgevonden en het terrein geruime tijd braak had gelegen, nieuwbouw gepleegd. Er staan nu kleine flats, voornamelijk voor alleenwonenden. Op de aanzicht van dit complex zijn twee straatnaamborden aangebracht, die van de Akkerstraat links en die van de Parallelweg rechts.

Ook over het jaar 1961 heb ik nog volop materiaal voorradig en dus keren we zeker nog weer terug naar de tijd van nu 44 jaar geleden.

HANS KNOT

Amateurfunkantennen mit geringem Platzbedarf
(ISBN 3-88180-807-8)

Onder deze titel brachten DJ3RW, Klaus Böttcher en DL7VFS, Frank Sichla, een boekje uit dat ook voor ons in Nederland interessant is. Het is voor weinig amateurs mogelijk grote antennes (parken) te gebruiken, zeker in dichtbevolkte gebieden. Wanneer je geen eenvoudige antenne kunt ophangen, maar afhankelijk bent van een speciale oplossing voor je probleem, heb je concrete voorstellen en voorbeelden nodig. Een veelvoud aan mogelijkheden wordt in dit boekje geschetst en 300 foto's maken het mogelijk de aangeboden concepten na te bouwen. Hierbij wordt duidelijk dat mechanisch verkorte antennes geenszins 'hulpantennes' zijn, of moeten we spreken van 'behelpen'?

Een greep uit de inhoud: Eenvoudige concepten die weinig plaats vragen – Tips en Ideetjes voor zelfbouw – Meten - en waarmee? – Geschiedenis van de verkorte antenne - Verkorte CLC-Antennes voor de kortegolf – Korte dipolen, hun kansen en streken – Op de schuine tour: V-Antennes en Slopers – 10,2-m-antenne voor alle kortegolfbanden – Binnenhuisantennes en magneetantennes.

Het boekje mag, mijn inziens, niet ontbreken bij amateurs met weinig plaatsingsmogelijkheden en is te verkrijgen bij de VTH-Bestellservice, Robert Boschstrasse 4, D-76532 in Baden-Baden. Het kan ook per e-mail: service@vth.de Tip : kijk eens op hun website : www.vth.de .

JELLE KNOT

Begrafenissen en Moslimnarigheid zijn HOT op tv

In september van dit jaar overleed André Hazes, een soort wandelende promotor van Heineken Bier. Behalve het promoten van bier was Hazes ook volkszanger. Niet zozeer exponent van het 'Bij ons in de Jordaan'-genre, maar van een door zijn platenmaatschappij uitgevonden 'kommer en kwel' genre. Alle rottigheid welke mensen elkaar aandoen, werd door Hazes bezongen. In het midden van de zeventiger jaren van de vorige eeuw maakte Hazes voor Phonogram zijn single: 'Eenzame Kerst'. Een groot succes werd dit. En Hazes kwam bij Phonogram Amsterdam het aanwezige personeel opzoeken en hem werd de gelegenheid geboden om 'live' te zingen. Na een kortstondig optreden met schorre klanken vervoegde Hazes zich bij de bar en liet hij zich vollopen. Daarna was het de twijfelachtige eer voor mij en een collega om Hazes in een taxi te proppen. Korte tijd later stapte hij over naar EMI, waar hij een aantal zeer succesvolle LP's opnam in het 'kommer en kwel' genre. Korte tijd later, begin jaren '80, zocht zijn management een kantoorruimte in Amsterdam en zo kwam Hazes bij mijn vader in het souterrain terecht. Rustige beschaafde mensen waren het. De beschaving werd echter overboord gezet als er weer nieuw repertoire gezocht moest worden voor een nieuwe LP. "Ik wil blues en rock 'n roll zingen," schreeuwde hij. Het hele huis kon meegenieten. Later verhuisde het kantoor naar Blaricum. Midden jaren '90 kwamen verhalen in de krant over zijn gezondheid, huwelijksproblemen en andere narigheid.

Enfin, mede door de hevige inname van Heineken bier werd de gezondheid van Hazes dusdanig ondermijnd dat hij op 23 september 2004 overleed. De media sprongen in het gat, een geluk bij een ongeluk, omdat nog geen 1½ maand later wij opgeschrikt werden door terroristen en ander slecht nieuws. Omdat nieuws- en showbizz-rubrieken gevuld moeten worden met onderwerpen werd er uitgebreid melding gemaakt van het overlijden van Hazes als artiest en mens, gelardeerd met oude beelden van optredens. Het vreemde is dan dat opeens heel Nederland zich 'vriend' noemde van Hazes, ook mensen die hem nooit zagen staan. Netwerk, Journaals, 2 Vandaag, B & W, Nova, Barend en Van Dorp, iedereen jammerde over het overlijden van Hazes, dat het zo zielig was en een groot man was heengegaan. Iedereen wilde opeens scoren bij het gewone publiek. Later op de avond werd nog een aflevering van Villa Felderhof uitgezonden en we zagen een Hazes, die door de drank nauwelijks meer op zijn benen kon staan.

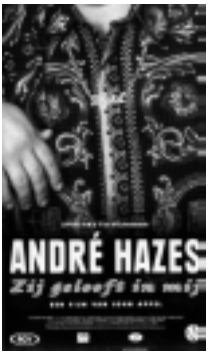

Alsof de overkill niet op kon werd televisie kijkend Nederland ook nog getrakteerd op de documentaire 'zij gelooft in mij'.

Je zag in die documentaire een kwetsbare man, grossierend in clichématige uitspraken over het leven, een neuroot eigenlijk. Stuitend! Toch keken ruim 900 000 mensen die avond nog naar die documentaire. De Hazesgekte was nog niet voorbij: de dag voor zijn crematie werd in het stadion in de Bijlmer een herdenkingsconcert georganiseerd welke live op de televisie werd uitgezonden. Hazes wilde namelijk nog een keer optreden in de Arena. Zijn kist stond midden op het veld. Stuitend! Diverse artiesten deden mee om nog een greintje plugging mee te nemen. Immers, zo bleek later, keken ruim 1 ½ miljoen mensen.

Mojo organisatie in samenwerking met platenmaatschappij EMI kregen voor elkaar dat in amper twee dagen tijd de Arena kon worden afgehuurd en de publieke omroep TROS de avond mocht uitzenden. De TROS was net RTL te slim af. Vanaf half acht 's avonds tot kwart over tien Hazes. Het resultaat was dat de dag na dit tranentrekkend gebeuren zijn opnieuw uitgebrachte single meteen no. 1 stond in de hitparade. Opeens was Hazes vriend geworden van 16 miljoen Nederlanders geworden, mensen die hem eerst niet zagen staan.

Weken later gebeurde hetzelfde bij Theo van Gogh. Geveld door messteken en kogels van een terrorist. Ook Van Gogh had bij zijn overlijden opeens 16 miljoen vrienden erbij gekregen. Journaals, actualiteitenprogramma's, alles stond in het teken van Van Gogh. Moslimorganisaties haastten zich om te verklaren dat zij de moord ook niet wilden. Via de media ontstond zelfs een openbare discussie over de vraag: mag je onbeperkt je mening geven, zelfs als dat kwetsend is voor de ander. Ja, zei men meteen. Echter, twee weken na het overlijden van Van Gogh komt, aangezet door minister president Balkenende via minister Donner, de stelling naar voren dat je niet onbeperkt je mening mag geven indien dit voor bepaalde bevolkingsgroepen kwetsend zou kunnen zijn. De minister van justitie had zeker niet gehoord van het feit dat al jaren in Nederland kerk en staat gescheiden zijn. Sombere tijden breken dus aan voor de toch al weinige satirische programma's op de Nederlandse buis. Echter, in het verleden is al gebleken dat de overheid zo nodig ingrijpt. Ik som op:

In 1934 werd een wet ingevoerd om de Israëlische gemeenschap in Nederland te beschermen. Dat moet je ook weer niet te letterlijk nemen want zoals bekend kon Anne Frank geen Nederlandse nationaliteit krijgen. Groen Links dacht zich populair te maken door alsnog haar de Nederlandse nationaliteit te geven. De hypocrisie ten top. En dit werd allemaal dagelijks tig keer vertoond in Nova, 2 Vandaag en Netwerk en diverse andere praatprogramma's op onze volkse televisienetten..

In 1950 waagde W.F. Hermans (schrijver van ondermeer 'De donkere kamer van Damocles) het de Katholieken geitenneukers te noemen. Dus toen al! Televisie was er in die tijd nog niet dus die rel werd op radio en krant uitgevochten. In 1963 overwoog de Nederlandse regering stappen tegen de VARA. Die omroep zond in het programma 'Zo is het toevallig ook nog eens een keer' een tekst uit over beeldreligie waarin de verslaving van Nederlanders aan hun beeldbuis gehekeld werd en vergeleken werd met echte christelijke religie. Uiteindelijk zwichtte de VARA maanden later en het programma werd verwijderd van de buis.

In de jaren zestig had je ook nog het VPRO-programma 'Hoepla' en daarin zat een keer Phil Bloom naakt achter de krant (foto). Een voor die tijd gigantische rel ontstond welke via televisie, radio en krant werd gevoerd. Vooral De Telegraaf begon een hetze tegen de VARA en uiteindelijk werd ook dit programma van de buis gehaald.

In 1966 was er een rel rond Gerard van het Reve inzake het ezelproces. Reve schreef in de bundel 'Nader tot u' de gedachte op dat God in de vorm van een ezel op aarde zou terugkomen. De rel werd gevolgd op radio en televisie en uiteindelijk ontsloeg de rechtbank de schrijver van rechtsvervolging.

Ernstiger was die keer dat de redactie van Brandpunt van de KRO een interview wilde uitzenden met een politicus welke de Franse regering van De Gaulle onwelgevallig was. De Regeringscommissaris dreigde de omroep uit de ether te halen! Brandpunt zwichtte toen en zond het interview niet uit..

Ook de uitvaart van Van Gogh moest live op de televisie worden gebracht. Burgemeester Cohen, beslist geen vriend van Van Gogh, nodigde zichzelf uit.

Helemaal achterin de zaal mocht Amsterdams burgervader zitten. Omdat onze burgervader zichzelf had uitgenodigd en de familie Van Gogh geen geduvel wilde hebben, werd te elfder ure besloten Cohen dan maar uit te nodigen en hem een plaatsje achterin de zaal te geven. Na deze droeve vertoning mocht Cohen op de televisie komen uitleggen waarom hij zijn inziens wel was uitgenodigd en zijn tegenstanders mochten via alle nieuwsrubrieken de argeloze kijker van het tegendeel overtuigen. De dag daarna mocht de publieke omroep wederom scoren door een manifestatie op de Dam uit te zenden.

Nog was de ellende niet voorbij. Op een maandag werd Nederland opgeschrikt door een actie van terroristen in Den Haag. De hele dag kon Nederland 'genieten' van acties van politie, ME en andere zwaarbewapende jongens en meisjes. De dag daarna zagen we een terrorist een niet zo glorieuze aftocht maken in zijn onderbroek richting ambulance waar dat stuk verdriet nog opgelapt moest worden op kosten van de Nederlandse belastingbetaler.

Ik laat de televisie voortaan maar uit, volgt U mij?

ROB OLTHOF

Leuk om te weten dat Martin van der Ven op zijn site een deel heeft vrijgemaakt om in oude international radio reports terug te kunnen bladeren en ook ruimte heeft gemaakt voor de speciale serie over bijnamen en vrouwelijke deejays. Nieuw in de rij van opsommingen is een gigantische lijst van programmanamen, die door de zeezenders in de periode 1958 tot en met 1990 zijn gebruikt.
http://www.offshore-radio.de/HansKnot/

Altijd weer leuk om even Berlijn aan te doen en niet te vergeten een bezoekje aan één van de terrassen aan de rivier de Spree te brengen. Geheel tot rust kom je daar na een dag van dwalen door Berlijn. Nu is er ook Spree Radio om er bij aan te zetten en ze zijn op internet ook te bezoeken via: **www.spreeradio.de**

Heb je ook een interessante site te melden stuur dan een e- mail naar Hknot@home.nl

HANS KNOT EN MARTIN VAN DER VEN

AVRO YEAH!!!

Met trots presenteert het "Genootschap radiojingles en -tunes" Deel 2 van de TM Master Series: **AVRO RTV jingles** met de mastertapes van de Toppop en de AVRO Maandag jingles uit de periode 1980 - 1985. Door intensief speurwerk heeft het Genootschap de originele AVRO-masters weer boven water weten te krijgen. Met daartussen een unieke verrassing: **onbekende, nooit gebruikte Toppop jingles en fillers**. Kortom: zoveel materiaal (bijna twee uur mein outs, submixen, acappella's en demo's!) dat het een DUBBEL-CD is geworden...

CD 1: AVRO-versies

1. Genootschapjingle 2004	0:23
2. Powerhits, AVRO-versie, demo Hilversum III van hoofdcuts	2:04
3. Powerhits, AVRO-versie, complete pakket, 29 augustus 1985 opgenomen in de Engelse Old Smithy Studios	18:13
4. Count On Us, AVRO-versie, demo hoofdcuts	2:41
5. Count On Us, AVRO-versie, complete pakket, op 21 november 1983 opgenomen in de Old Smithy Studios	23:48
6. Get To Know Us, AVRO Toppop-versie.	17:47

CD 2: Originele Amerikaanse demoversies

1. Powerhits, originele TM-demo voor ss. Z100 en B-96	5:04
2. Count On Us, originele TM-demo voor WBZ Boston	13:58
3. Get To Know Us, originele TM-demo voor Baltimore Ekwe in Baltimore (1979)	25:12
4. BONUS: Toppop-tune ongemastered. Rechtstreeks van de mastertape. Luister hoe de tune in lagen is opgebouwd	3:59
5. Copyrightjingle 2004	0:07

De Toppop jingles zijn voor dit project professioneel door Studio Hilversum opnieuw uitgemixed en gemastered van de originele 16 sporen tape. Ook de andere jingles en demo's zijn professioneel gemastureerd en klinken beter dan ooit. Beter zelfs dan op de radio. De CD kwam tot stand in nauwe samenwerking met het team achter de 'AVRO-maandag'. Van harte aanbevolen dus.

Nu verkrijgbaar:
deel 2 van de TM Master Series

Deze DUBBEL-CD kost 24 Euro inclusief verzendkosten.

Zo kunt u de CD bestellen:
Vul het bestelformulier in op **www.jingleweb.com** en maakt het bedrag over op gironummer 999736 t.n.v. Stichting Radiojingles, 8033 DP Zwolle.

Na ontvangst van het bedrag sturen wij u zo snel mogelijk de CD op!